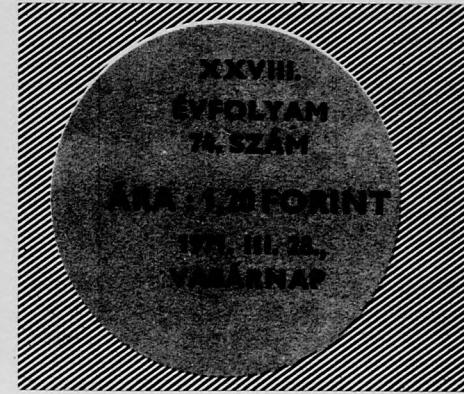

NAPILÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Nemes Dezső, Kádár János és Komócsin Zoltán a vonat ablakában

Kádár János vezetésével magyar pártküldöttség utazott az SZKP XXIV. kongresszusára

A Szovjetunió Kommunista Pártja központi bizottságának meghívására Kádár Jánosnak, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága első titkárának vezetésével szombaton küldöttség utazott az SZKP március 30-án megnyíló XXIV. kongresszusára.

A küldöttség tagjai: Komócsin Zoltán, a Politikai Bizottság tagja, a Központi Bizottság titkára, Nemes Dezső, a Politikai Bizottság tagjai és Rapai Gyula, a Központi Bizottság tagjai, a Magyar Népköztársaság moszkvai nagykövete, aki

a szovjet fővárosban csatlakozik a küldöttséghez.

A küldöttség búcsúztatására a Nyugati pályaudvaron megjelentek: Biszku Béla, a Politikai Bizottság tagja, a Központi Bizottság titkára, Pullai Árpád, a Központi Bizottság titkára, Péter János külügyminiszter, Benkei András belügyminiszter, a Központi Bizottság tagjai, dr. Csánádi György közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. Perjesi László, a Központi Bizottság külügyi osztályának helyettes vezetője. Jelen volt V. J. Pavlov, a Szovjetunió magyarországi nagykövete. (MTI)

Dr. Dimény Imre sajtótájékoztatója az élelmiszergazdaság helyzetéről és a tavaszi munkákról

Szombaton a Parlamentben dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter sajtótájékoztatót tartott az élelmiszergazdaság helyzetéről és a tavaszi munkákról. A sajtótájékoztatót Várkonyi Péter, a Kormány Tájékoztatási Hivatalának elnöke nyitotta meg.

A mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter elmondotta, hogy a

mezőgazdaság idén 7-8 százalékkal, az élelmiszeripar pedig 5-6 százalékkal fokozza a termelést az elmúlt évhez képest. Idén a lakosság nyugodt, kiegyenlített ellátására lehet számítani. Az egy főre jutó húsfogyasztás 1,4 kilóval lesz nagyobb a tavalyinál, a napi összes fehérjefogyasztás 3 százalékkal fokozódik. (MTI)

968 millió forint értékű áru a megye állami gazdaságaiból

Elkészültek az összesítések Hajdú-Bihar állami gazdaságainak elmúlt évi eredményeiről. A számadatokból kitűnik, hogyan is gazdálkodtak az állam vagyonával, mennyi volt az áruforgalom értéke.

Az Állami Gazdaságok Országos Központja Hajdú-Bihar megyei főosztályán dr. Neubauer Pál, a közgazdasági osztály vezetője közölte, hogy az elmúlt évben az árbevétel összesen 968 millió forint volt. Igen figyelemre méltó, hogy ebből az összegből a növénytermelésre 183 millió forint jut, míg az állattenyésztésre 527 millió forintot adott.

Érdekes ezeket a számokat összehasonlítani az 1965-ös eredményekkel. Akkor a növénytermesztési áruforgalom értéke csak 122 millió forint volt, az állattenyésztés pedig 279 millió.

A lakosság ellátására a megyei állami gazdaságok tavaly összesen 1723 vagon húst adtak. Ebben benne van a szarvasmarha, a sertés, a baromfi és a hal is. A fejlődést jól jellemzi, hogy az 1965. évi eredményhez viszonyítva 500 vagon hússzármazékkal többet 1970-ben a megyei állami gazdaságok.

Igen jellemző adat a fejlődésre, hogy míg 1965-ben egy hold szántóra 1 mázsa 60 kilogramm hús jutott, addig tavaly már 2 mázsa 28 kilóra emelkedett a termelés. A hústermelést az igényeknek megfelelően fokozták az elkövetkezendő években. Különösen a sertés- és a hústermelés fejlesztése kerül előtérbe. Ezt a feladatot segítik a szakosított sertéstelepek Hajdúnánáson, Biharkezesen, Hajdúszoboszlón, valamint az agráregyetemi tanegységben.

Változás következik be a juhtenyésztést tekintve: a gypjú rovására a hústermelésre állítják át a sokkezres juhállományt.

Az elért eredmények sorából még említésre méltó, hogy a gazdaságok 895 vagon almát adtak el. Öt évvel ezelőtt még csak 296 vagon volt a

termés. Nagyon lépett előre a szőlészet. A Debreceni Állami Gazdaság palackozó üzemében tavaly 12 994 hektoliter bort palackoztak. Ez Hajdú bor néven került forgalomba.

Jelentős a forró levegőn készült takarmányliszt. Ebből az igen kelendő takarmányból 1138 vagonnal adtak el. Az NSZK részére már tavaly is szállítottak belőle. Tekintettel arra, hogy egyre fokozódik a kereslet a kitűnő takarmány iránt, újabb forrólevegős szárítók épülnek a megye állami gazdaságaiban.

Befejeződött a szinkronszemle

A 8. országos szinkronszemle debreceni eseményei szombaton befejeződtek. A mozifilmek kategóriájában versenytartás szombaton már nem volt, a Művész moziban azonban még három tv-filmet láthattak az érdeklődők: az „Arzen és Leventula” című amerikai, az „Őfelsége kapitánya” című szintén amerikai, valamint az „Egy csepp méz” című angol filmet.

Dél előtt a Debreceni Városi Könyvtár hírlapvasójában kritika-közönség találkozót rendeztek, melyen filmkritikusok találkoztak a közönséggel. A beszélgetés a filmművészet aktuális kérdéseiről, valamint a filmkritika helyzetéről, szerepéről, a közönséggel való kapcsolatról folyt.

A szinkronszemle záróünnepségét este 18 órakor az Apolló moziban tartották meg, ahol dr. Veress József egyetemi adjunktus, filmesztéta, a zsűri elnöke kiosztotta a díjakat. A zsűri a következő döntést hozta: a legjobb női szinkronalkítás díját Szemes Mari színművészenek a „Rómeó és Júlia” című filmben nyújtott alakításért, a legjobb férfi szinkronalkítás díját Zenthe Ferenc színművészenek a „Furcsa pár” és a „Legénylakás” című fil-

mek szinkron főszerepeiért ítélte oda.

A zsűri a legjobb szinkron mozifilm díjával az „Ecce homo, Homolka” című csehszlovák film szinkronalkotóit: Vajda István szinkronrendező, Láng Noémi hangmérnököt és Szeredás András szövegíró jutalmazta. A tv-filmek kategóriájában a legjobb szinkron díjat a „Találkoztam boldog cigányokkal is” című, jugoszláv tv-film szinkronjének alkotói kapták: Sipos Varga Éva szinkronrendező, Horváth András hangmérnök és Vojnits Imre szövegíró.

A Hajdú-Bihar megyei Tanács és a Debrecen Városi Tanács 15 ezer forintos fődíját a zsűri a „Rómeó és Júlia” című olasz film szinkronalkotóinak, dr. Márkus Éva szinkronrendezőnek, Vargányi László hangmérnöknek és Szalóky József szövegíróknak ítélte.

Dr. Veress József köszönetet mondott a rendező szervezetnek a szinkronszemle lebonyolításáért, és megállapította, hogy az idei szinkronszemlén a résztvevők köre bővült, ami a szinkronalkotók színvonalának további emelkedését ígéri.

A díjkiosztás után megtartották „A hölgy nem iszik, nem dohányzik, nem flörtöl, csak fecseg” című film ősbemutatóját.

Elkészült Debrecen zöldövezeti terve

A TÓCÓ VÖLGYÉNEK ERŐSÍTÉSE

A napokban a Debrecen Városi Tanács V. B. építési és közlekedési osztályán értekezletet tartottak, és megvitatták a város zöldövezeti tervét, amelyet Debrecen általános rendezési tervének megfelelően készített el az Állami Erdőrendező Műszaki Irodának fásítást tervező osztálya.

A tanulmány fontosnak tartja Debrecen lakóinak pihenési, üdülési lehetőségeit biztosítani, a várost szél ellen védeni, valamint klímaviszonyait kedvezően befolyásolni. Vagyis egységes zöldövezeti rendszer megteremtésére van szükség. A tanulmány elkészítése során a városnak belső és külsőségi területein részletes helyszínelést végeztek, és egyeztetették az elképzeléseket. Figyelembe vették, hogy az évi hóingadozás itt a legnagyobb az országban, valamint azt is, hogy a talaj adottságainak megfelelő fajtákat telepítsenek. A kötöttebb talajokon a kocsányostölgy, a homoki részeken pedig az akác, illet-

ve az erdei fenyő az uralkodó fajfajta. A fő szélirány északon érzéketi hatását, és itt terül el a Nagyerdő, a monostori erdő, valamint az apafai erdő. Ezek védik a város levegőjét a homoktól, ugyanakkor biztosítják a jó levegőt is.

Fontos szerepe lesz a belső területei fásítást tekintve a Tóció völgyének. A Tóció-völgy északi része a Nagyerdőhöz csatlakozik, 118 hektárral. Ennek folytatása a Balmaújvárosi-Kishegyesi út közötti terület, 246 hektárral. A Kishegyesi-Szoboszlói út közötti völgyszakasz területére kerül egy víztározó, fűrdési, csónakázási lehetőség.

Szó van még a tanulmányban kisebb fásításokról, többek között arról, hogy a Nagy Sándor telepet erdőtelepítéssel választják el a tőle délre levő iparterülettől. Ugyanígy zöld sáv határolja majd a konzervgyár keleti és déli oldalát. A belterületen tervezett összes fásítás meghaladja a 800 hektárt, be-

számítva a ligetes fásítandó részeket is.

A külterületi fásítások során felmérték a Böszörményi és a Szoboszlói úttal határolt részt. A várostól délre tervezett fásítást a Szoboszlói út és a Monostorpályi út közötti területen végzik majd. A Lovász zugi szennyvízterítő telepet erdővel és cserjésávval takarják el. A déli terület képét teljesen megváltoztatják majd a szelfogó erdősávok, fasorok. A délkeleti rossz homokterületeken 86 hektáron erdőt, kisebb területen pedig erdősávot javasolnak telepíteni. A külterületre tervezett fásítás harmadik üteme a Monostorpályi út és a Hajdúsámsóni út közötti terület lesz. Ehhez csatlakozik a Diószegi út melletti 7 hektáros üdülőerdő.

Nagy vonásokban ez az a zöldövezeti terv, amelyet a szakemberek az érdekelt termelőszoftkezetek és vállalatok vezetőivel meg tárgyaltak. A végleges döntés későbbi idők programja.

Közéleti aktivitás

(3. oldal)

Tudósítások tanácsstagjelölő gyűlésekről

(4. oldal)

Pályázati felhívás a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetemére

Napirenden a Déri Múzeum épületének felújítása

(5. oldal)

HIRDETÉSEK

(6. oldal)

SPORT

(7. oldal)

NAPI

krónika

(8. oldal)

Város virággal

(9. oldal)

Kulturális melléklet

(10-11. oldal)

Tréfa-kaleidoszkóp

(12. oldal)

Támogatjuk az arab népek igaz ügyét

A MAGYAR SZOLIDARITÁSI BIZOTTSÁG ELNÖKÉNEK NYILATKOZATA

A közel-keleti helyzet békés rendezéséért, az arab népek igazságos ügyének támogatásáért szervezett országos akciók és megnyilatkozások a különféle nemzetközi fórumokon — a magyar békemozgalom tevékenységének fontos részét jelentik. Erről nyilatkozott Harmati Sándor, a magyar szolidaritási bizottság elnöke az MTI tudósítójának:

— A magyar közvélemény állásfoglalását kifejezésre juttató Országos Béketanács és a magyar szolidaritási bizottság messzemenően támogatja az Egyesült Arab Köztársaság és a többi haladó ország méltó, de egyben szabadsága, függetlensége védelmében az agresszió következményeinek felszámolására irányuló felelősségteljes, határozott magatartását. Ugyanakkor teljes mértékben elítéljük a válságért felelős izraeli agresszort és azt az izraeli magatartást, amely sorra elutasít minden ésszerű indítványt.

A magyar nép cselekvően támogatja az arab népek igazságos ügyét. Öszintén örülünk azoknak az eredményeknek, amelyeket a szocialista országok, különösen a Szovjetunió tevéleges támogatásával elérték katonai vonalon, védelmük tökéletesítésében, a gazdasági építésben.

Hagyományos tavaszi békedemonstrációink során hazánkban rendszeresen megtartjuk az arab népekkel való szolidaritás hetét. Az idén is sor kerül erre a politikai kampányra a májusban kezdődő békénap keretében. De a szolidaritás nemcsak egy hét eseményei kapcsán nyilvánul meg, hanem a hétköznapi életben is: az Országos Béketanács és a magyar szolidaritási bizottság állandó feladatának tekintik, hogy hallassa hangját, állást foglaljon minden esetben, amikor az Egyesült Államok részéről kísérletek történnek az arab népek érdekeinek veszélyeztetésére.

Napirendi téma lesz az arab népek igaz ügyének támogatása a Béke-világtanács közgyűlésén is, amely — mint ismeretes — májusban ül össze Budapesten. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a hazánkba érkező külföldi vendégek számai meggyőződhessenek arról: a magyar nép a békés megoldásnak, a politikai rendezésnek, a jogos arab követelések teljesítésének híve — fejezte be nyilatkozatát Harmati Sándor. (MTI)

Fogadás Pekingben a laoszi győzelem tiszteletére

PEKING (ÚJ KÍNA)

A Kínai Kommunista Párt központi bizottsága és a kínai államtanács pénteken este fogadást adott a „három indokínai népek és az amerikai agresszió ellen vívott harcban aratott győzelmei megünneplésére”. A Pekingben tartózkodó Le Duan, a Vietnami Dolgozók Pártja elnökeinek tagja tiszteletére. Jelen volt Norodom Szihanuk kambodzsai államfő, a kambodzsai nemzeti egységfront elnöke.

Csou En-laj, a KKP politikai bizottsága állandó bizottságának tagja, az államtanács elnöke üdvözölte a vendégeket, és gratulált az indokínai népeknek az amerikai agresszió ellen folytatott honvédő háborújukban aratott fényes győzelmeikhez.

Ezt követően Le Duan, Nguyen Van Hieu és Norodom Szihanuk mondott beszédet. Mindhárom hangsúlyozták: a vietnami, a laoszi és a khmer nép szilárd elhatározása, hogy tovább erősítik egységeiket és vereséget mérnek az amerikai imperialista agresszorokra. (MTI)

Aknaeső Khe Sanhra

SAIGON (MTI)

Hírgyűlések jelentések szerint valóságos aknaesőt zúdítottak pénteken délután a felszabadító erők Khe Sanh amerikai támaszpontjára.

Hasonlóan heves támadások célpontja volt a támaszpont közelében több elrejtett amerikai állás. Szá-

mos amerikai katona meghalt vagy megsebesült, a pontos adatokat a parancsnokság „biztonsági megfontolásból” nem közölte. A saigoni zsoldoshadsereg erősítéseket küldött a Khe Sanh támaszponttól északra fekvő körzetekbe a „Laoszból visszavonult délvietnami egységek megerősítése” céljából. (UPI, AP)

Nyugati és szocialista jelentések egyaránt s egybehangzóan a hazafias erők győzelméről, a saigoni behatolók kudarcáról és visszavonulásáról beszélnek a laoszi hadszínterrel illetően. Képünkön a hazafias erők a saigoni csapatoktól zsákmányolt erődítményről. (Napló-telefó — VNA—MTI—KS)

Szadat Szudánba utazott

KAIRÓ (MTI)

Anvar Szadat egyiptomi elnök Mohamed Favzi hadügyminiszter kíséretében szombaton repülőgéppel Khartoumba utazik, hogy megbeszéléseket folytasson a közel-keleti válság megoldásáról Nimeri szudáni államfővel.

A Reuter iroda értesülései szerint a megbeszélésen szóba kerül

majd az arab világ számos problémája, különös tekintettel az utóbbi napokban Jordániában kiújult ellenségeskedésekre.

Szadat a délutáni órákban érkezik a szudáni fővárosba és három alkalommal folytat megbeszélést Nimerivel. Az egyiptomi elnök most első alkalommal utazik Szudánba. (MTI)

Husszein csapatai újból felvonultak a gerillák ellen

AMMAN (MTI)

Ammani hivatalos körök szerint Husszein király csapatai szombaton reggelre teljes mértékben ellenőrzésük alá vonták a pénteki súlyos összecsapások színhelyét — Irbid várost. Pénteken itt — Jordánia harmadik legnagyobb városában zajlott le az év legnagyobb csatája a palesztinai gerillák és a kormányerők között.

Ammanból a palesztinaiak és a kormány képviselőiből álló békél-

tető csoport indult el Irbid felé, hogy kieszközölje az ellenségeskedés megszüntetését, de a kormánycsapatok már a külvárosban visszafordulásra készítették őket. Ezt a tényt a palesztinai szövívő annak bizonyítékaként értékelte, hogy „a hadsereg újabb verengzésre készül Irbidben”. Hozzáfűzte még, hogy a kormány páncélosokat és gyalogsági erőket irányított a város felé az Izrael elleni front vonaláról. (UPI, Reuter, AFP)

Súlyos harcok Kelet-Pakisztánban

A katonaság harckocsikat is bevetett

ÚJ DELHI (MTI)

Mint már jelentettük, Rahman sejk, a kelet-pakisztáni Avami Liga vezetője pénteken kikiáltotta a keleti tartomány függetlenségét. Beszédét egy illegális rádióadó köz-

Pakisztán térképe. A sötét rész Kelet- és Nyugat-Pakisztán. A két országrész 1700 km-es szélességben India területe választja el egymástól. Az elszakadásra készülő Kelet-Pakisztán az ország 946 683 km területének mindössze 15 százaléka, de itt él a 123 millió főnyi lakosság 56 százaléka. (Napló-telefó — AP—MTI—KS)

vetítette. A keleti tartomány politikai vezére az ENSZ és az afroázsiai országok támogatását kérte. Az AFP jelentése szerint az ENSZ körében hangsúlyozzák, hogy Rahman sejk felhívását nem tekinthetik kormánynyilatkozatnak, a Biztonsági Tanács összehívását eddig még az ENSZ-tagállamok egyike sem kérte.

A PTI indiai hírgyűlések jelentése szerint a kelet-pakisztáni harcokban eddig legalább tízezer polgári személy vesztette életét. A halottak száma azért ilyen megdöbbentően nagy, mert a lakosság dárdaikkal, botokkal, kardokkal és törökkel indul rohamra a katonaság géppuskáival szemben. A legvéresebb összecsapásokat a jessore-i repülőter közeléből jelentették.

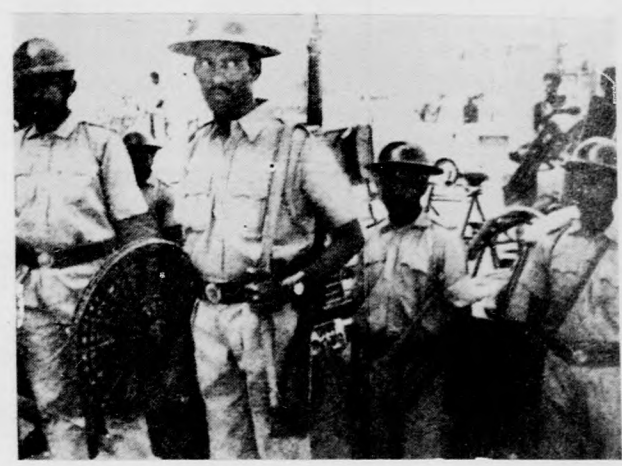
A nyugat-pakisztáni katonaság tankokat is bevetett, ennek ellenére — egyelőre ismeretlen körülmények között — a felkelőknek sikerült elfoglalniuk a chittagong-i rádióállomást.

A nyugat-pakisztáni karachi rádió a hajnali órákban azt jelentette, hogy a katonaság „ellenőrzése alatt tartja” a kelet-pakisztáni helyzetet. Tikka Khan, a keleti tartomány kormányzója annyit elismert, hogy a tartományban „súlyos helyzet” alakult ki. Fogalmazása szerint az illegális politikai tevékenység riasztó méreteket öltött, és a helyzet kicsúszott a polgári közigazgatás kezéből”. A katonai kormányzó ezzel indokolta a már korábban kihirdetett statáriális intézkedéseket. Közleménye a harcokra nem tért ki.

A hírgyűlések pénteki jelentései arról számoltak be, hogy néhány nyugat-pakisztáni városban, köztük Lyallpurban rokonzenyűntetések voltak a keleti országrész lakosainak követeléseivel szemben. Az említett városban, amely jelentős ipari központ, kijárási tilalmat rendeltek el. Az utcai összecsapásokban 30 rendőr megsebesült. A karachi rádió hajnali jelentése szerint a nyugalom helyreállt, és a kijárási tilalmat megszüntették.

Szombaton ülést tartott az indiai kormány, hogy megvitassa a szomszédos Kelet-Pakisztánban kialakult súlyos helyzetet. Jelentések szerint az indiai kormány attól tart, hogy a harcok elhúzódása esetén a menekülők áradata érkezik majd Indiába. (Reuter, AFP, UPI, MTI)

A fegyveres erők parancsot kaptak, hogy védjék meg az ország egységét, miután az Avami Liga vezetője, Madzsubur Rahman kikiáltotta az ország egész függetlenségét. Kelet-Pakisztánba a legutóbbi 24 órában újabb, állítólag 10 ezer főnyi csapaterítés érkezett a nyugati országrészből.

Az elnök letette az esküt, kinevezte az új kormányt

BUENOS AIRES (MTI)

Pénteken este letette az esküt Argentína új elnöke, Alejandro Agustín Lanusse altábornagy, aki a három hadsereg főparancsnokai által kedden végrehajtott államcsíny eredményeként jutott hatalomra, s beiktatása után is megtartja a szárazföldi csapatok főparancsnoki tisztét.

Lanusse Juan Peron 1955-ben katonai puccsal történt megdöntése óta a nyolcadik elnök Argentínában. Az eltelt 16 év alatt a 23 millió lakosú latin-amerikai államban s ezek közül kettőben a most beiktatóz hajtottak végre államcsínyt, tartott elnök játszotta a főszerepet. Mindazonáltal a távirati irodák Buenos Airesből keltezték jelenté-

seiből úgy tűnik, hogy van lehetőség az ország polgári kormányzásra való visszatéréséhez. Lanusse állítólag máris utasítást adott újonnan kinevezett belügyminiszterének — Arturo Mor Roignak, hogy készítsen tervezetet a választások kiírására. Utoljára hat éve, 1965-ben voltak választások az országban.

A Lanusse által kinevezett kabinet tagjai a már említett belügyminiszteren kívül a következők: Jose Caceres Monie hadügyminiszter; Aldo Ferrer gazdaság- és munkaügyi miniszter; Luis de Pablo Proda külügyminiszter; Francisco Manrique népjóléti miniszter; Jose Luis Cantini kulturális- és oktatási miniszter; Oscar Colombo dandártábornok, közmunkaügyi miniszter; Jaime Perriax igazságügyminiszter.

Az új kabinet valójában csak annyiban különbözik Levingston nyolc tagú végrehajtó szervétől, hogy helyet kapott benne a demokratikus kormányzás két híve: a belügyminiszter és Manrique népjóléti miniszter. (REUTER, AP, UPI)

Befejeződtek az olasz-jugoszláv tárgyalások

Tito Pisában találkozott Riaddal

RÓMA (MTI)

Befejeződött Tito jugoszláv köztársasági elnök olaszországi látogatásának hivatalos része. Pénteki megbeszéléseinek fő témája a közel-keleti helyzet volt, amely közelről érinti mindkét földközi-tengeri országot.

A jugoszláv államfő és olasz vendéglátói egyetértettek abban, hogy fel kellene újítani Jarring béketárgyalásait, valamint abban, hogy a jelenlegi helyzet nem megnyugtató. Moro olasz külügyminiszter beszámolt Titónak néhány napja lebonyolított izraeli látogatásáról.

Tito szombaton Torinóba repül, ahol megtekinti a FIAT autógyárat, majd visszatérően Pisában találkozik az egyiptomi diplomácia vezetőjével. Riad szombaton délelőtt Colombo miniszterelnökkel és Moro külügyminiszterrel tanácskozik Rómában, majd a Titóval folytatott eszmecsere után Párizsba utazik. (Reuter, AP, MTI)

Békekölcsön-sorsolás

Több mint 177 millió forint az I., az V. és a VI. békekölcsön-sorsolásán.

Az Országos Takarékpénztár március 29-én és 30-án Budapesten rendezte az I., az V. és a VI. békekölcsön 1971. első félévi húzását. A sorsolásokat mindkét napon az utasellátó vállalat Arany János utcai kultúrterében tartják.

Hét órai kezdettel sorsolják az I. békekölcsönt, kezdettől kezdettel először a V. békekölcsönt, majd a VI. békekölcsönt. (MTI)

szabályozták az áprilisi és májusi bérfizetések időpontját

Az április és májusi munkaszüneti napok miatt a Magyar Nemzeti Bank a SZOT-tal egyetértésben, szabályozta a munkabérfizetési napokat. Eszerint az április 9-én és 10-én esedékes béreket április 8-án, az április 11-én és 12-én járó béreket április 9-én, az április 30-án, május 1-én és 2-án esedékes béreket pedig április 29-én fizetik. Az állami és szövetkezeti építőipar április 9-i bérfizetési napja változatlan. (MTI)

Az április 25. szünetnapján az elkövetkező héten a szociális bizottság ülése összehívásában 17 ezer tagot foglalkoztatnak fel, mind Hazafias Népi Szólaművészek érettség, felelősök. Azok, akik sa mellett felszólaltak párjáról, az eredményeket követően Amikó tettek a jelölt tevékenységét, elmondották, a nek a jelöltől lőtől — a választás érdekéleméik megold.

Az országgyűléseken me a tanács tagok vább fokozódott több mint lőlő gyűléseken lasztópolgár v lők száma meg tanács tagjelölge, értéke azor rúségben van a közvetlen, amely ezeket a te. Ez talán a a tanács tagjel hetően — jóva mint a képvis a felszólalások beszélgetések bek. Egy közs utca kommun mári rendszeri. Ez azért is v gyűlés előadó érintik az orsz feladatokat, e sük, közszéki ről választók terveiről tájékk így érthető, ho sége is helyi p irányul. Azon „számlabenyu

Az MSZM ztatában egy mondja, hog négyvenként get. A vezet évenként tagg ni, s a taggyű tékeli a párt szervezet egy Különösebb igényel, hogy a módosítás. A ti választásna nya, hogy a v akkor, ha töb ennyi idő alát lő tapasztalat ka alapját ad reszus előtti vétel nélkül ben helyeslő dosítást. Ugy lyesselték azt évenként adj saját tevéker is, hogy irán folyt a pártsz a határozatok ben. Kétségtelen ként a vála

Közéleti aktivitás Befejezéshez közelednek

a jelölő gyűlések

Az április 25-én sorra kerülő országgyűlési és tanácsválasztások előkészítésének egyik legjelentősebb állomása, a jelölő gyűlések befejezéshez közelednek. Az elmúlt napokban a Napló hasábjain rendszeresen beszámoltunk azokról az aktív, lelkes hangú és hangulatú gyűlésekről, ahol a választópolgárok — élve a törvényben biztosított jogokkal — igen tevékenyen működtek közre abban, hogy eldöntsék, kit jelölnek a következő négy évre az országgyűlésbe, illetve két esztendőre a helyi tanácsokba.

Most már csak pár nap van hátra a jelölő gyűlések befejezéséig, de néhány dologban máris meg lehet vonni a mérleget.

Az országgyűlési képviselő jelölésére összehívott gyűléseken a megyében 17 ezer választópolgár vett részt, és csaknem kétszázán szólahtak fel, mindenütt támogatva a Hazafias Népfront jelöltjeit. A felszólalásokra magasfokú politikai érettség, felelősség tudat volt jellemző. Azok, akik a jelöltek támogatása mellett felszólahtak, egyetértéssel szólahtak pártunk eddigi politikájáról, az eredményekről, és támogatták a következő esztendő programját. Amikor a felszólalók méltatták a jelöltek eddigi munkáját, tevékenységét, ugyanakkor azt is elmondták, mit kérnek, mit várnak a jelölttől — majdani képviselőtől — a választókerület továbbfejlesztése érdekében, gondjait, problémáit megoldásában.

Az országgyűlési képviselő jelölő gyűléseken megnyilvánult aktivitás a tanácsok jelölő gyűlésein tovább fokozódott. Az eddig megtartott több mint kétezer tanácsjelölő gyűléseken százezernél több választópolgár vett részt. A hozzászólók száma meghaladja a hétezeret. A tanácsjelölő gyűlések jelentősége, értéke azonban nem a számszerűségben van csupán, hanem abban a közvetlen, meghitt hangulatban, amely ezeket a gyűléseket jellemezte. Ez talán azért is volt így, mert a tanácsjelölő gyűléseken — érthetően — jóval kevesebben vannak, mint a képviselőjelölő gyűléseken. A felszólalások vagy még inkább beszélgetések témái is közvetlenebbek. Egy község, egy vagy néhány utca kommunális gondjai, problémái rendszerint a fő beszédtemák. Ez azért is van így, mert a jelölő gyűlés előadói legtöbbször helyen csak érintik az országos eredményeket és feladatokat, és inkább saját városuk, községük vagy még közelebről választókerületük gondjairól, terveiről tájékoztatják a választókat. Így érthető, hogy a felszólalások többsége is helyi problémák megoldására irányul. Azonban koránt sincs szó „számlabenyújtásról”. A választó-

polgárok kéréseikhez, észrevételeikhez általában segítségüket is felajánlják. Ezért elmondhatjuk, hogy a jelölő gyűlésekre az érdeklődés mellett nagyfokú felelősségérzet, felelősségtudat, a helyi politika tennivalóiról folytatott nyílt és hozzáértő beszélgetés a jellemző. A megválasztandó tanácsokra hárul az a feladat, hogy a jelölő gyűléseken elhangzott sok ezer javaslatot összegezzék, és a választópolgárok segítségével megvalósítsák.

A mostani választás szocialista demokráciánk fejlődésének fontos állomása. Ez a fejlődés érvényre jutott már most abban is, hogy a jelölő gyűlések nagyobb a hatásköre és abban, hogy a helyi feladatokat aktívan megvittatták. A következő években növekszik a helyi tanácsok önállósága és hatásköre. Kibővülnek döntési és cselekvési lehetőségeik. De ez a lehetőség csak akkor hozhat eredményt, ha a munka és az élet minden területén minél többen vesznek részt a kérdések megvitatásában és megoldásában. A jelölő gyűlések hangulata, a nagyfokú aktivitás jelzik, hogy ez minden bizonnyal így is lesz.

A pártkongresszus után a szocializmust építő munkánk folyamatában most joggal előtérbe kerültek az építő munka gondjai, a gazdasági problémák, a művelődés, az oktatás és az élet sok más igénye és követelménye. Az elmúlt esztendőben végzett eredményes munka ad alapot arra, hogy mindazok, akik a nép bizalmából különböző tisztségekbe kerülnek, képviselők vagy tanácsok lesznek, eredményesen dolgozhassanak szocialista építő munkánk további tervein.

A mostani tanácsválasztásokon érvényre jut pártunk politikájának olyan célkitűzése, hogy növelni kell a közéletben a nők és a fiatalok szerepét. Ennek megfelelően jelölésüket mindenütt egyhangú támogatás és helyeslés kísérte. Az eddig megtartott tanácsjelölő gyűlések tapasztalatai alapján a fiatal jelöltek aránya a megyében több mint tíz százalékkal növekedett. Ilyen arányú növekedés van a nők arányában is. Természetesen a számszerű növekedés csak a munka kezdete és nem minden. Mindazok, akik most kerülnek be a tanácsokba, főleg nők, fiatalok, joggal várhatják el az idősebb, régebbi tanácsagoktól — olyanoktól is, akiket most nem választanak meg újra — a megfelelő támogatást és segítséget, a sok éves tapasztalatok átadását, hogy megfeleljenek a választók bizalmának, az irántuk tanúsított várakozásnak. Csak példaként említjük, hogy az egyik nagykereskedés tanácsa választókerületben egy idős választó — aki éveken át volt a körzet tanácsagja — elsőként gratulált egy fiatal tanácsag-

jelöltnek (egyben unokájának), és biztosította támogatásáról, amikor sok évi munka után, ahogy ez az idős tanácsag megfogalmazta: „Átadom a stafétabotot”.

Választási rendszerünk demokráciájának megerősítését bizonyítja az is, hogy az országgyűlési választókerületekben négy helyen került sor kettős jelölésre. A kettős jelölés lehetőségével a tanácsjelölő gyűléseken is számos helyen éltek. Száz körül van azoknak a tanács választókerületeknek a száma, ahol két jelöltet állítottak, sőt olyan hely is van, ahol három. A választás napján dől el, hogy közülük ki kapja meg a többséget, ki képviseli a választókerületet a következő években. Itt meg kell jegyezni — s erről már nemegyszer szó esett —, hogy akárkit is választanak meg a jelöltek közül, mindenképpen a nagyfokú bizalom megnyilvánulása a jelölés, az, ha valakinek a neve felkerül a szavazólapra. Ez már maga annak a bizonyítéka, hogy őt is éppen úgy alkalmasnak tartják a választókerület érdekeinek a képviseletére, mint a másik jelöltet, de a törvények szerint — s ez nyilvánvaló — csak egy jelölt lehet képviselő vagy tanácsag. A Hazafias Népfront választási felhívásában arra kérte az állampolgárokat, hogy olyan képviselőket, tanácsagokat jelöljenek, akik önzetlenül, a köz iránti felelősséggel szolgálják majd a szocializmus építésének ügyét. Ilyen emberek, ilyen állampolgárok igen sokan vannak. Éppen ezért nagy felelősség kiválasztani, megválasztani azokat, akik ezekre a feladatokra a legalkalmasabbak.

A jelölő gyűléseket mindenütt a Hazafias Népfront szervezi. Ez igen nagy felelősséget ró a népfontra s mindazokra, akik a választás előkészítésében tevékenykednek. Sok és fázasztó munkát végeznek, fontos közéleti szerepet töltenek be a választási előkészületek heteiben a népfontribizottságok. Tagjai mind olyan emberek, akik napközben munkahelyükön — a gyárakban, termelőszövetkezetekben, hivatalokban, intézményekben — dolgoznak, és szabad idejük nagy részét áldozzák a politikai közéleti tevékenységre. De ezt a rendkívül szerteágazó munkát a népfontribizottságok nem magukra hagyatva végzik. A pártbizottságok és pártbizottságok irányításával kiveszik a részüket a szervező munkából a szakszervezetek, a KISZ-, a nőbizottságok is. Sok ezer tehető azok száma, akik ezekben a hetekben önzetlenül közreműködnek, segítenek a népfontribizottságoknak, hogy a választások rendben, sikerrel folynak majd, akárcsak most a jelölő gyűlések.

P. I.

B. L.

Jó munkamegosztással

Manapság sokszor szóba kerül az emberek túlzott leterhelése, a sokirányú elfoglaltság, a követelmények sokfélesége. Nem kétséges, ez a leterheltség nagyon is sok problémát okoz főleg vezető embereinknek. Legutóbb egy értekezleten vettem részt, amelyen egyik hozzászóló felvetette: tsz-vezetőinkkel beszélgetve sokszor elmondják, hogy nem bírják a sokféle tennivalót elvégezni, hogy nagyon le vannak terhelve, és sokszor éppen azt a munkát nem tudják időben és felelősséggel elvégezni, ami fő tennivalójuk lenne.

Igaz, a hozzászóló így fogalmazott: tsz-vezetőink sokszor panaszkodnak a túlzott elfoglaltság miatt. Szerintem semmiképpen sem panaszkodásról van szó, hanem a tények szigorú ismertetéséről, ami viszont éppen azt jelenti: tsz-vezetőink nagyon is komolyan és felelősséggel végzik mindazt a munkát, amit az élet, a szövetkezeti közösség rájuk bízott, amit a követelmények teljesítése kötelezővé tesz számukra. S bizony ez nem kis feladat ma a szövetkezeti vezetőinknek. Mert bár a mezőgazdaságban dolgozó szakemberek száma évről évre növekszik, agrárintézményeink egyre több képzett szakembert bocsátanak ki minden évben, s a szövetkezetek maguk is igyekeznek szakmunkásképzőkön szakmailag továbbfejleszteni tagjaik elméleti tudását, az igazság az, hogy még ma is sok helyen és sokszor el az a felfogás: mindenki az elnököz fordul ügyének elintézéséért. Csak az van jól elintézve, amit az elnök vállal, csak ő tudja a legmegnyugtatóbban rendezni a vitás kérdéseket stb. Mit tehet a tsz-elnök? Legtöbb helyen vállalja, intézi azt is, amit nem neki kellene végeznie, nem utasítat el senkit, mert akkor meg azt mondják: az elnök nem foglalkozik az ügyünkkel. S valljuk be: ez sem jó egyetlen szövetkezeti elnökünknek sem.

Igy aztán dolgoznak sokat, többet, sokkal többet, mint amennyit dolgozniuk kellene, nem egy esetben egészségük rovására is. S itt már meg kell állni egy szóra. Mert az egészség rovására vezetett munka nekünk nagyon drága, sőt nagyon káros, s ezellen már bizony fel kell emelni tiltakozó szavunkat. De sajnos erre sok esetben csak akkor gondolunk, amikor már késő, amikor már a vezető egészségét aláasta a rászakadó sok munka, tennivaló, idegesség, meg ami ezzel együtt jár.

S aztán mi következik? Gyógykezelés, munkából való kiesés, s ez sokkal károsabb, mint ha még egészséges korában az elnök, vagy más vezető a munka egy részét másnak utalja ki, ha a munkahelyen az egészséges munkamegosztás uralkodott volna, ha úgy szervezték volna a munkát, hogy az a lehető legjobban el is legyen végezve, de mindent a legilletékesebb, az azért a területért felelős személy végezte volna.

De ehhez természetesen az kell, hogy valamennyien megértsük: mindent nem csinálhat az elnök. S ha az elnök történetesen azt mondja a hozzát fordulóknak, hogy ezzel a problémával ezt meg ezt a szakembert keresse meg, higgyék el, hogy nem azért mondta, mert nem akar személyesen foglalkozni velünk, s bizzunk abban, hogy akihez az elnök küldött, az legalább olyan jól és szabályszerűen fogja elintézni, megoldani a problémákat, mint-ha személyesen az elnök végezte volna.

Tulajdonképpen arról van szó: vigyázzunk az elnök, a vezető egészségére, ne terheljük őket túl, hogy a rájuk vő fontos feladatokra tudják minden erejüket fordítani, hogy azt a közösség javára a lehető legeredményesebben végezhessék el.

De vigyázzanak ők maguk is önmagukra. Nem akkor lesz valaki jó vezető, ha nem mond senkinek ellent, ha minden ügyet maga vállal elintézésre. Sokkal inkább akkor, ha szakembereit az önálló döntésekre, az önálló munkavégzésre szoktatja, ha a vállalat vagy üzem vagy szövetkezet legfontosabb munkáira, s főleg az ezzel kapcsolatos irányítási, szervezési feladatokra koncentrálnak, ha arra törekszik, hogy jó munkamegosztás uralkodjék a munkahelyen. Ehhez persze az is kell, hogy a többi vezetőben kialakuljon az egyéni felelősség, hogy merjenek vállalni önállóan, s merjenek intézkedni.

Mindezt elmondani talán most újra és ismételtlen időszerű. Nagy munka vár a termelőszövetkezetekre, az itt dolgozó vezetőkre: a tavaszi munkák, amelyek többnyire munkaacsútot is eredményeznek, nagy erőpróbat jelentenek a szövetkezetek minden dolgozójának, legyen az vezető vagy beosztott. Sokféle tennivaló, sokirányú elfoglaltság vár az itt dolgozókra; érdemes tehát jól megszervezni, jól kialakítani a munkaköröket, a felelősségvállalást. Így nemcsak a munka lesz eredményesebb, hanem a tsz-elnök sem fog sem idegileg, sem fizikailag leegyesülni. S mindkettő nagyon fontos célunk. Így biztosabban előbbrejutunk.

N. Zs.

Fél év már eltelt

számvetésre, ez az idő túlságosan hosszú lenne ahhoz, hogy egy kommunista kollektíva életének minden lényeges mozzanatát össze lehessen fogni, arról érdemében lehessen vitatkozni, véleményt mondani. Természetes, hogy ami utóbb történt, arra mindenki jobban emlékezik, s véleményalkotásakor a frissebb benyomások jelentősebbnek tűnnek. Egy esztendő azonban nem túlságosan nagy idő, most valóban lehetőség van rá, hogy amikor majd a beszámolóra kerül sor, élő problémákkal foglalkozzon a taggyűlés, közeli élmények alapján értékelje a munkát, határozza meg a következő feladatokat.

Egy év valóban nem nagy idő — s most éppen arra szeretnénk felhívni a figyelmet, hogy az alapszervezeti vezetőségválasztások óta már el is telt egy fél esztendő. Sok volt közben a munka, akad belőle bőségesen most is, nem nagyon értünk rá, hogy az idő múlásával törődjünk. Elfeledkeznünk róla azonban semmiképpen sem szabad.

A vezetőségválasztó taggyűlések során az alapszervezetekben számtalan probléma és javaslat vetődött

fő, amelyeknek megoldására, illetve megvalósítására határozatokat hoztunk. Adódtak feladatok a párt X. kongresszusának határozatából fakadóan is, és nem túlság az állítani, hogy az azóta megtartott szakszervezeti választások s a most folyó tanácsag- és képviselőjelölések és majd -választások is bőségesen el látják tennivalóval a pártszervezeteket és vezetőségeket.

A kongresszus után a pártszervezetek lelkiismeretes gonddal vették számba a tennivalókat. A legtöbb helyen tervet is készítettek arra, hogy mit milyen szinten kell megoldani; mit kell tenni, hogy majdan a taggyűlés előtt kielégítő választ adhassanak. Nem konkrét tények, csak tapasztalat szüli azt az aggályt, hogy vajon a tervek elkészítése után hasonló lendülettel kezdünk-e mindenütt munkához. A „nagy hajtásban” nem nyugtattuk-e meg túlságosan a lelkiismeretünket azzal, hogy az első lépéseket megtettük, a többivel lehet még egy kicsit várni?

Fél év már eltelt, s minden párt-vezetőség tisztában lehet vele, hogy az az aktivitás, amely múlt év szeptemberében megnyilvánult a tag-

gyűléseken, az eltelt idő alatt csak növekedett. Az alapszervezetek tag-sága minden bizonnyal szigorúan számon kéri majd, hogy elvégezték-e azt a munkát, amelyet az első esztendőben kellett, lehetett elvégezni.

Tapasztalatokból tudjuk azt is, hogy amikor „kifutunk az időből”, igyekezzünk mindent gyors egymásutánban megcsinálni, s ilyenkor bizony néhány dolgot csak tessék-lás-sék módon szervezünk, rendezünk meg. Úgy, amire azt szoktuk mondani: „kipipáltuk a munkatervben”. A kipipálás azonban jelen esetben nem sokat ér. Ezzel ugyanis, ha nincs megfelelő ellenőrzés, legfeljebb külső, felettes szerveknek írt jelentés formájában lehet megnyugtítani a lelkiismeretünket. A saját kollektíva, a saját pártszervezet sohasem tekintheti teljes értékűnek az efféle elintézési módot, és semmiképpen sem lehet elégedett vele.

Ezért nem árt időnként a naptárra nézni, s közben nem szabad elfeledkezni róla, hogy a vezetőségválasztások nem 1971-ben, hanem már az előző évben voltak.

N. Zs.

A KGST új villamos távvezetéke

MOSZKVA (MTI)

A Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa tagországainak képviselői Moszkvában megvittatták az energetikai rendszerek irányításának problémáit. Az ülésen, amelyen Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, az NDK, Románia és a Szovjetunió küldöttsége vett részt, különös figyelmet szenteltek a számítógépek alkalmazásának az energetikai rendszerek irányítása területén.

A Szovjetuniót kötik össze Magyarország, Lengyelország, Románia és Csehszlovákia energetikai rendszerével. Már épül a Szovjetunió és Bulgária közötti, Románia területén is keresztül húzódó villamos fővezeték. Sikeresen működik a Béke energetikai rendszer, melynek Prágában van a diszpécserközpontja. A KGST-tagországok közötti együttműködés lehetővé teszi, hogy előre nem látható körülmények bekövetkezése esetén a tagországok kölcsönös segítséget nyújtsanak egymásnak.

A szocialista országok közötti villamosenergia-csere már elérte a 13 milliárd kilowattórát.

Pályázati felhívás a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetemére

A Magyar Szocialista Munkáspárt Hajdú-Bihar megyei Bizottsága az 1971-72. tanévre felvételi pályázatot hirdet a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetemének alábbi tagozataira:

- Hároméves általános tagozat;
- Kétéves szakosító tagozat:
 - filozófia
 - vallástörténet-valláskritika
 - politikai gazdaságtan
 - a szocializmus politikai gazdaságtana
 - a nemzetközi munkásmozgalom története

1. Hároméves általános tagozat:

A marxizmus-leninizmus oktatása egyetemi szinten történik. A hallgatók az első évben filozófiát, a második évben politikai gazdaságtant, a harmadik évben a magyar és nemzetközi munkásmozgalom történetét tanulnak. Félévenként vizsgáznak, és a tagozat elvégzéséről az 1088/1957. Korm. sz. rendelet értelmében végbizonyítványt kapnak.

A tagozatra való jelentkezés feltétele: középiskolai végzettség, illetve ennek megfelelő előképzettség. A tagozatnak Debrecenben, Hajdúböszörményben, Hajdúnánáson, Polgáron, Hajdúdorogon, Nyíradonyban, a Hajdúsági Iparművekben és Berettyóújfaluban indul első évfolyama.

2. Kétéves szakosító tagozatok:

Azok jelentkezhetnek, akik egyetemi, főiskolai végzettséggel rendelkeznek, vagy a marxizmus-leninizmus esti egyetemének 3 éves általános tagozatát elvégezték.

A hallgatók az eredményes osztályvizsga után államvizsgát tehetnek. A marxizmus másik két al-kotórészéből kiegészítő szakon (1-1 év) tehetnek államvizsgát. Ebben az esetben a 17/1963. (VII. 2.) Korm. sz. rendelet értelmében főiskolai oklevelet kapnak.

E tagozatok csak Debrecenben működnek (illetve Hajdúnánáson „a szocializmus politikai gazdaságtana” szakosító indul egy osztályllyal).

Általános tudnivalók

A jelentkezők minden meghirdetett szakon felvételi vizsgát tesznek. A hároméves általános tagozaton megfelelő tájékozottság szükséges az időszéri bel- és külpolitikai kérdésekben, továbbá az alapvető elméleti ismeretekben. A szakosító tagozatokon a felvételi vizsgához az egyetem kérdéseket ad ki.

A tanév minden tagozaton szeptember 1-től június 30-ig tart.

Mind a hároméves általános tagozaton, mind a szakosítókon hetenként egyszer — meghatározott napon — kötelező előadás, illetve osztályfoglalkozás van, a vidéki osztályokban és a szakosító tagozatokon délután 2-től 5-ig, a deb-

receni általános tagozaton pedig 5-től 8 óráig.

A tanulók a 15/1967. Mü. M sz. rendelet szerint évi 21 nap tanulmányi szabadságot kapnak.

A tandíj egy tanévre általános tagozaton 170, szakosítón 250 forint, amelyet két részletben kell befizetni.

A felvételi vizsgák 1971. május 10-től 22-ig lesznek. Aki a felvételi követelményeknek nem felel meg, vagy egyidejűleg más egyetemre jár — illetve jelentkezett — felvételt nem nyerhet.

Valamennyi tagozatra párttagok és pártönkivüliek egyaránt jelentkezhetnek.

A pályázóknak a jelentkezési lapon levő javaslatot alá kell írni a munkahely vezetőjével és párttitkárával, a hátlapon pedig körzeti (üzemi) orvossal kell igazoltatni, hogy egészségi állapota a tanulást megengedi.

A fentiek szerint kitöltött jelentkezési lapot a munkahely szerint illetékes járási, városi pártbizottságra kell beküldeni (debreceni lakosoknak a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetemére, Debrecen, Bősörményi út 33.).

A jelentkezési határidő: 1971. április 20.

A jelentkezéshez szükséges kérdőíveket a járási, városi pártbizottságokon, illetve a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetemén lehet beszerezni.

A XXIV. kongresszus előtt

Néhány érdekes adat az SZKP-ról

A Szovjetunió Kommunista Pártjának 1966 márciusában, a XXIII. kongresszus idején 12,5 millió tagja volt. A március 30-án megnyíló XXIV. kongresszushoz a párt úgy érkezik el, hogy tagjainak száma meghaladja a 14 milliót.

A taglétszám növekedése az SZKP két kongresszusa között a következő képet mutatja:

1966	12 357 308
1967	12 684 133
1968	13 180 225
1969	13 639 891
1970	14 011 784

Négy év alatt évente átlag csaknem 400 ezer új tag és tagjelölt lépett a pártba, vagyis havonta több mint 30 ezer, naponta több mint ezer szovjet ember kapta meg a kommunista párttagsági könyvét vagy tagjelölti igazolványát.

Az SZKP a szovjet nép élcsapata, a munkásosztálynak, a társadalom leghaladóbb osztályának a pártja. Az 1967-ben tagjelöltként felvettek 52,2 százaléka volt munkás, a négy év folyamán pedig több mint a fele.

A 14 millió kommunista közül több mint 9 millió közvetlenül a termelésben: a gyárakban és üzemekben, a kolhozokban és szovhozokban, az építkezéseken és a közlekedésben dolgozik. A pártönkivüli milliokkal együtt ők teremtik meg a kommunizmus anyagi-technikai bázisát.

„A kommunistáknak nincs semmiféle előjoguk, egyet kivéve — másoknál többet kell tenniük a közös ügyért, másoknál jobban kell harcolniuk és dolgozniuk a közös ügy győzelméért. A kommunistáknak nincs semmiféle külön joguk, egyet kivéve — mindig elől lenni, mindig ott lenni, ahol nehezebb” — mondotta L. I. Brezsnyev, az SZKP Központi Bizottságának főtitkára a kommunisták kötelezettségéről és hivatásáról.

Az SZKP tagjainak több mint egyharmada — 39,3 százaléka — munkás, 16,5 százaléka kolhozparaszt. A párt tagságának több mint a fele tehát a szovjet társadalom két alapvető osztályának képviselője, a többi pedig alkalmazott. A kommunista alkalmazottaknak 37 százaléka mérnök, technikai dolgozó, mezőgazdasági szakember. Csaknem egynegyed részük (23,5 százaléka) tudományos, közoktatási, egészségügyi dolgozó, irodalmár és művész. A kommunista alkalmazottaknak 5,5 százaléka kereskedelmi, közéleti, szolgálati vállalatoknál tevékenykedik.

„ISMÉT JELÖLTÉK...”

Délután 5—10 perccel 6 óra előtt alig néhányan ültek a Debreceni Közütemű Vállalat székházának nagytértermében. A Debrecen városi 18. számú tanácsstagi választókerület jelölő gyűlésére csak ennyien jönnének?

— Tegnap kellett volna jönni, megtelt a terem — mondja a vállalat mindentudó-mindenlátó öreg portása, Gábor bácsi.

Hanem aztán hirtelen egymásnak adják az emberek a kilincset. Egy-kettőre benépesül a terem. Tehát e napon is jókor érkezett az újságíró.

Ahogy hallgatom a kis bevezető előadást, régi és újabb emlékek ébrednek bennem. Ságvári Endre utca, Barna utca, Vörösmarty utca... A játszótér helyén új iskola épül. Amott új szálloda. Új lakóházak nőttek ki a földből. A Ságvári Endre utcai régi emeletes házakat felújította a DIK... Új iker orvosi rendelő van már... Megváltozott a környék arculata. S nem is hosszú idő alatt. Ót éve még arra laktam. Mostanában örömmel nézem a változásokat. S mindebben a sok változásban benne van a volt tanácsstagi munkája is. Megyesi Mihályé, akit az elmúlt ciklusban választottak először tanácsstagnak, és körzetében végzett munkája mellett a tanács végrehajtó bizottsága tagjaként is felelősséggel kellett döntenie több tízezer embert érintő kérdésekben.

„Megyesi elvtárs egyszerű munkásember, tmk-csoportvezető a mezőgazdaságban. Azok közé a munkások közé tartozik, akik élnek a tanulás lehetőségével: gépipari technikumot végeztek. Tanácsstagnak, a tanács vb-tagjaként derekasan helytállt az elmúlt négy évben...”

— mondja Takács Sándor, aki a Hazafias Népfront nevében javaslatot tesz Megyesi Mihály tanácsstagi jelölésére.

A felszólalásokat megelőző taps már amolyan előleg: a teremben ülők egyetértéssel a javaslattal. Néhányan el is mondják: „Szerény, de tette kész a mi tanácsstagnak. Olyan ember, aki a végére jár a dolognak...” „Példamutatóan végezte el tanácsstagi munkáját, amiből aztán bőven volt neki...” „Jelölését javaslom...”

A debreceni városi 18. számú körzet tanácsstagi jelöltje Megyesi Mihály.

(Ny. T.)

Egyikük tanácsstagn lesz

Valaha a mesék kezdődtek így: a falu szélén egy kis házban...

Sárrétudvariban Vég Lajos tanácselnök kísért majd a falu széléig, ahol, igaz, nem kis házban, hanem egy szép lakásban került sor a sárrétudvari 5. számú tanácsstagi választókerület jelölő gyűlésére.

— Az a tapasztalatunk, hogy a legszerencsésebb, ha nem visszük ki a gyűlést a körzetből. Eddig igazán azt mondhatom, hogy szinte valamennyi gyűlésünk jó volt.

Madar Sándorné, a jelölő gyűlés házigazdája gondosan kivilágította az udvart, hogy az érkezők könnyen odataláljanak, s háziasszonyi ügyességgel megfordította a szőnyeget, féltve a sok lábtól. Volt ok az aggodásra: a szobán kívül a konyha is megtelt vendégekkel.

— Nem sajnálja a lakást? A munkát a takarítással?

— Szólt Lajos bácsi, és miért ne segítene az ember. Nekem is jó, ha jó lesz a gyűlés.

Szabó Róza a helyi tanács dolgozója. Első választó most, de a jelölő gyűlések munkása is. Ó volt a gyűlés elnöke.

— Nem igazul ilyenkor?

— Már csak egy kicsit. Csak annyit, amennyi kell is, hiszen olyan az a kicsi idegesség, mint az ünnepi ruha. És ez ünnep is...

Balogh Gusztáv, a Béke Termelőszövetkezet főállattenyésztője volt az előadó. Eredmények, számok, tervek. Aztán egy mondat:

— Két fiatal ajánlok. Mindkettőt ismerem, munkájuk, magatartásuk alapján merem mondani, hogy mind a ketten alkalmasak arra, hogy tanácsstagn legyenek.

Kiss Erzsébetet és Kiss Vilámát választotta jelöltjéül a gyűlés. A vita nem is a jelölésről, hanem a körzet gondjairól, villanyról, szükséges átereszekekről, járdákról folyt. A szavazásokról a szavazatok összeszedéséért bizony ki kellett jönni a konyhába is, hogy minden feltartott kezét látni lehessen.

Jó gyűlés volt. Utána két percet kértem a két új tanácsstagi jelölttől. Egymás mellett ültek a gyűlés alatt is, és egymás mellé ültek a beszélgetéskor:

— A családnévük azonos. Testvérek talán?

— Unokatestvérek vagyunk.

— Meg barátok.

— És együtt dolgozunk.

— De most ellenfelek lettük?

— Miért?

Néztek, értetlenül, talán egy kicsit haragosan is, hogy össze akarom veszíteni őket.

— Hogyan lesz a választás napján?

— Hogyan lenne? Leülünk egy diványra, és megvárjuk a végét. Van egy kabala babánk. Aki veszít a választáson, az kapja a babát, a másikunk a körzetet.

Egyikük huszonkét éves, másikuk húsz. Azt magyarázták, hogy eredményeket elérni mindenképpen csak együtt, az összes választónak és a tanácsstagnak együtt lehet.

A „Jó éjszakát”-tal elköszönő emberek pedig arról beszélgettek, hogy jó volt megmondani a járdát, a Kis-Szerep gondjait, az ottani villanyt. Meg arról: bármelyik lesz is tanácsstagn a két jelölt közül, jól jár vele a körzet.

A gyűlés vendégei pedig arról, hogy Sárrétudvari 5-ös körzetében is jól sikerült a jelölő gyűlés.

B. G.

Essék szó róluk is

Alig lehetett látni olyan tanácsstagnak, ahol esténként nem égett mostanában a villany.

Alig lehetne olyan tanácsstagi vezetőt találni, aki kialudna mostanában a napi nyolc óráját. Az élet megy, a napi feladatok változatlanok. De nappal szervezni kell az esti gyűléseket, esténként a gyűléseken kell lenni, s a gyűlések után a késő estébe nyúlik, míg elkészül a jelentés, míg összegezik, hogy hányan voltak, hányan szóltak a gyűléseken, hány közérdekű bejelentés hangzott el.

Gyűlések után a pocsjai tanácsstagnán

(Fotó: Kalmár)

Közülünk való, közénk való

Bakóhátt csak néhány ház, 15 kilométernyire Hajdúböszörménytől. 62-es választókerület. A környékbeliek csak így határolják körül a hatalmas, közel 20 ezer holdas területet: a Szeles csárdától a csatornáig, a polgári út két oldalán. Tanyavilág. A tekintet elhúzza a messzeség, elszórván látni csak a fákkal ölelt házacskákat. 50-60 lakott tanya ha van az egész körzetben, minden évben eltűnik 15-20. Kihalóban van a tanyavilág, elfeledtetni a város. S ez így van rendjén.

Ma még emberek élnek ezeken a tanyákon. Tanyasiak. Sok gondú, kevés szavú emberek. A jelölő gyűlésre sem tudtak mind eljönni. Kit a távolság, kit a messzi otthoni

gondok nem engedtek. Ennek a világnak sajátos életformája van. Így is megtelt a kis terem, lehetett vagy hatvanan. Majd ök továbbadják, kit jelölt a közösség.

„Tisztelt választópolgárok, a Hazafias Népfront nevében...” A megjelentek feszült figyelemmel hallgatják a beszámolót. Nem a statisztikát, a számokat, hanem a megváltozott, a napról napra változó életet. A bősörményi új utca, az ezer ház helyéig nekik, a ma még tanyasiaknak is villanyt, vizet, televíziót, fürdőszobát ígér.

„Javaslatot teszek. Javaslom Gál Sándor elvtársat.” Majdnem mindenki ismeri. Fiatal munkatársa rajongással beszél róla:

— Nagyon szeretem Sándor bácsit. Csak jól tudok mondani róla. Úgy intézi az emberek ügyét, mint a sajátját. Aki ismeri, mindenki szereti.

Gál Sándor ötvenéves, nem is illik rá a „bácsi”. Tösgyökeres bősörményi. A Vörös Csillag Termelőszövetkezet főagronómusa. 1957-ig szakigazgatási területen dolgozott, azóta tsz-ben van. Nyolc éves tanácsstagnak, tagja a megyei tanácsstagnak is. Jó szakember, jó vezető, nem kis része van a tsz megszilárdításában. Újszerűt embernek ismerik. Nem véletlen, hogy ismét őt javasolták. Nyolc éve, két választási ciklus alatt segített enyhíteni a tanyasiak gondjait.

„Szavazásra bocsátom a javaslatot. Ki szavaz amellett... Megálapítom, hogy a kerület egyhangúlag jelöli Gál Sándort. Megkérdem, vállalja-e.”

— Őszinte örömmel teszek eleget a megbízásnak, ha megválasztanak. Igyekezem úgy dolgozni, hogy a tanyasiak érdekei is képviselve legyenek. Igéni felesleges, a bizalmat köszönöm.

Aztán várunk a felszólalásokra. Kevesen szóltak. Kevés szavú emberek. De segíteni a ki nem mondott gondokon is lehet. Hétköznapi gondok, a hétköznapi eladók magukkal. Aztán megoldódnak, csak csinálni kell. S az emberek hálásak, a bizalom igazolja.

Hazafelé még beszélgetünk. Az elmúlt nyolc év eredményei, tapasztalatai segítenek az elkövetkező két évben. Az idős tsz-nyugdíjas problémája, a hízott marhát eladó tanyai ember gondja, iskolai felvételek mind-mind megoldódtak. Össze valahogy meglesz a buszváró is. Az emberek várják. Tudják, hogy jó kézben van az ügy. Nem is kérik, csak várják. Egyébként is kevés szavú emberek. Tanyasiak.

(U. P.)

Március Bartók B. díját.

Az évforduló soké, a szám amikor az ünnepek a továbbvívó jük ki. A be detésről beszé

Nincs ez r hogy Bartók fordulója kap néhány embe azt hallja: Ba

A KÖNYV

— Személy nek a zenéve latom nincs, játszott szere érzem, az átlap est viszonyl a folklór felt tő felhasznál kétégtelen eszembe. Esz hoz fűződő kapcsolat. Az zene első szá rűlbelül 50 év zonyítja jobb zen meghívta szűrijébe. E akartak ezzel nemzet repre róla, hogy m mint a nagy nagyobb zsen t, akár mint tekintjük, bá maradandó. Hosszú ideje a vével és a K Mindez elég, lődéstörténet legyen.

Nem lehet magyar irodá hez szóló kö Illyés Bartók

Mint könyv ban mindent egyén ismer tását. Itt nem lenül nagy gondolok, ho a fasizálódás mussal sze Mint gondol tartom, s ezt ismert néhár Felvilágosult

Kiesik egy e s ahogy zuhan állapítja: „Ede semmi baj. Ho dőháló é-re v gyet, vagy sz éppoly fölőleg példaul, hogy a magyar néz Persze, nem v tern. Nem véle nyugat rémeit emeletes morbi Szinte szóról sz terlővész című ben, amely a szeretetreméltó rűk közül.

A rendező j pos megoldásó A cselekmény nagy összecsapá rek terményeit zött folyó vérő ösvények alig szerelmi üvessz ságok. A harc dulkan-e a fas szípolozó, ké banditáktól. H szolgálatotrság siak önszántuk fickók jármába

Nem lenne kus elemekkel szemben diada az emberfeletti lényű öreggel, zni western A nem tudnánk A Csak hogy ez a lem nem a tett geren is száraz tileg megtört h És letörtségük lami kitalált o kevesen mara a farmereken, nek előkőn — parasztkon inká évente, amikor csak egyébként

Óriási szó: s dernebb műalk idegen. Söt rok yok tulajdonk ben a filmben

„A kevesek kivételével”

Március 25-én ünnepelte a világ Bartók Béla születésének 90. évfordulóját.

Az évfordulók ideje a méltóságoké, a számbavételé. Ezért hát amikor az ünnepeltről emlékezünk, a továbbvívót, az értékeset emeljük ki. A betöltött helyről, a küldetésről beszélünk.

Nincs ez másképp most sem, hogy Bartók születésének 90. évfordulója kapcsán megkérdezzük néhány embert, mire gondol, ha azt hallja: Bartók Béla.

A KÖNYVTÁROS:

— Személy szerint nekem, aki nek a zenével különösebb kapcsolatom nincs, a magyar kultúrában játszott szerepe jut eszembe. Úgy érzem, az átlag értelmiségiekhez képest viszonylag sokat tudok róla: a folklór feltárása és termékenyítő felhasználása, inspirációja mint kétségtelen kultúrteremtő jut eszembe. Eszembe jut a Kodályhoz fűződő mindenképpen szoros kapcsolat. Az úgynevezett modern zene első számú reprezentánsa körülbelül 50 éve Bartók, mi sem bizonyítja jobban, hogy már 1924-ben meghívták a szellemi olimpia zsűrijébe. Együttal reprezentálni akartak ezzel a szervezők, s ő a nemzet reprezentánsa volt. Tudom róla, hogy mindmáig úgy tekintik, mint a magyar kultúra egyik legnagyobb zsenijét, akár mint alkotót, akár mint interpretáló művészt tekintjük, bár ez utóbbi kevésbé maradandó. Tudom róla, hogy hosszú ideje a haladó zenét az ő nevével és a Kodályval fémjelzik. Mindez elég, hogy a magyar művelődéstörténet kiemelkedő alakja legyen.

Nem lehet elhallgatni, hogy a magyar irodalom legszébb személyéhez szóló költeménye hozzá szól, Illyés Bartókjáról van szó.

Mint könyvtáros és mint általában mindenben az embert kereső egyén ismerem emberi magatartását. Itt nemcsak arra a kétségtelenül nagy emberi magatartásra gondolok, hogy szembehelyezkedett a fasizálódással, mint a humanizmussal szemben álló irányval. Mint gondolkodót is jelentősnek tartom, s ezt elsősorban az általam ismert néhány levele alapján. Felvilágosult, széles látókörű, nagy

ember. Az ember mivoltáról, az emberi ember kereséséről és megtalálásáról is szól véleményem szerint a Kékszakállú.

Végül: Debrecenben föltétlenül eszembe kell jusson a Bartók Béla kórusverseny, amelyet én Debrecen legjelentősebb kulturális rendezvényének tartok.

AZ ÉRETSÉGIZETT IPARI TANULÓ:

— Egyből a zene jut eszembe. Habár Bartók külföldön élt, a magyar zenét igyekezett világhírűvé tenni. A zene a legközérthetőbb, amit mindenki megérthet, nem kell hozzá nyelv. Bartók írta a Kékszakállú herceg várát? Mert láttam a tévében, és nagyon tetszett a színpadi kompozíció és a színészek játéka is. Tetszett a királyfi, aki úgy érzi, boldognak kell lennie, ezért keresi a szerelmet mint életársat, a vagyon, a pénz nem elégti, nem elégtette ki.

A TV-RIPORTER:

— Elsőként az ember jut eszembe, aki bekalandozta a Duna-tájt, s nem tekintett az országhatárokról, mert tudta — és olyan korban tudta, amelyben ez nem volt dicsőséges —, hogy az embernek nem a ráragasztott országvédjegy a legfőbb tulajdona és jellemzője, hanem a hit, a bizalom egy másfajta jövőben s az együvé tartozás testvéri érzése. Talán éppen ezért tudott rólkunk, a saját nemzetéről is többet mondani, mint mások, kevesek kivételével és nemcsak a zenében. Kodályval s nála is a zene tudással és zeneszerzővel versenyre kél az író, a nyelv és az ember tökéletes ismerője, mert — úgy tűnik — ez a kettő elválaszthatatlan. Amit az országjárók, az írók, az újságok tollforgatói elmondtak erről a népről, a nyelvvel sem több a Bartókékat által leírtaknál. Ők valahogy jobban tudták „beszélni” az embereket, mint azok, akiknek ez a hivatásuk. Talán azért, mert az ének néha többet mond el önmagunkról, mint a gyakorlati fogalmazás.

Sem energiában, sem felkészültségben, sem a hasznos cél pontos felismerésében nem találom jobb példákat. Így, többes számban, mert számomra a két sors és élet-pálya tökéletesen összefonódik.

Csupán egyet szégyellek, hogy mindezek ellenére még mindig nem ismerem őket eléggé.

AZ ÚJSÁGÍRÓ:

— Nem vagyok zeneértő ember, és így a zenét mindig szubjektív mércék szerint mértem. Ez a fajta értékelés persze a zeneszerzőket többnyire figyelmen kívül hagyja. Egyetlen zeneszerző kivétel csupán, és ez Bartók. Bartók nekem akkor is fogalom volt már, amikor ismert táncjátékán, a Fából faragott királyfin és a Cantata profanán kívül más művét nem tudtam volna megnevezni.

Bartók számomra magatartásformát jelöl elsősorban. S ez a magatartás éppazért rendkívül tiszteltre méltó, mert ma sem tipikus, de Bartók korában különösen nehéz volt az öntörvényű élet parancsait követni. Nagyon szigorú, következetes életprogram és ugyanilyen szigorú hűség ehhez a programhoz — ez Bartók. Tisztelem ezt az egyéniséget, és tisztelem a munkáját is: népdalgyűjtéseit elsősorban. Tudom, hogy óriási kincsmentett meg, és csodálom azt a kitartást, amellyel védte az igazát: a népzene forrását, mely nélkül nem újlhat meg a magyar zene sem. Bartók és a népiség, a nép kultúrája egy fogalomra vált a szememben, bár tudom, hogy Bartók zenetörténeti értékét lényegében az adja, hogy új típusú műzenét teremtett.

Márkus Béla

Napirenden a Déri Múzeum épületének felújítása

A közelmúltban megjelent a Naplóban egy információ arról, hogy elkerülhetetlenül vált a Déri Múzeum épületének felújítása, ami a múzeum hosszabb-rövidebb időre való „bezárását” is jelentené.

Az információ megjelenése után sokan fordultak szerkesztőségünkhez és a Déri Múzeum igazgatóságához kétkedést, nyugtalanságot, ugyanakkor segítő szándékot is kifejező kérdésekkel, melyek az információ kapcsán merültek fel a múzeumügy iránt érdeklődőkben. Ezek a tények indokolják, hogy részlete-

sebb tájékoztatást kértünk dr. Dan-kó Imrétől, a megyei múzeumok igazgatójától a Déri Múzeum épületének felújítására vonatkozóan.

HALASZTHATATLAN A FELÚJÍTÁS

A Déri Múzeumot 1928—29-ben építették, s azóta az épületen jelentősebb rekonstrukciót nem végeztek. Ennyi idő alatt pedig egy épület is elhasználdódik. Arról nem is beszélve, hogy felbecsülhetetlen értékű műtárgyak megőrzéséről kell itt gondoskodni, rendkívül nagy tehát a felelősségünk.

A múzeum épületének felújítását több szerkezeti elem elhasználódása teszi halaszthatatlanná. Ezek közé tartozik többek között a fűtési rendszer elhasználtsága. Az épület központi fűtését az építéskor négy Marabu rendszerű kazánnal oldották meg. A jelenlegi megítélés szerint egy ilyen rendszer élettartama 15 év. Az épület átadása óta eltelt ötven év alatt ez a fűtési rendszer annyira elhasználódott, hogy még a robbanás veszélye is fennáll, további javítása pedig egyszerűen lehetetlen.

A Debreceni Bádógos-, Víz- és Gázszolgáltató Ktsz-tól a következő szövegű levél érkezett februárban a Déri Múzeum igazgatóságához: „A szövetkezetünkhöz küldött megrendelés alapján, 1971. január hónapjában az intézet központi fűtési rendszerén különböző víz-, gőzfolyásokat szüntettünk meg. A munka folyamán megállapított nyert, hogy a rendszer elavultsága miatt olyan javítást nem tudunk eszközölni, amely biztosítsa a zavartalan fűtést. Ennek alapján a javítási munka csak a folyások és a cseppegések megszüntetésére korlátozódott. A munka befejeztével a szivárgások megszűntek, de figyelembe véve a körülményeket, garanciát nem tudunk vállalni arra, hogy máshol nem keletkezik hiba. Felhívjuk T. Cím figyelmét arra, hogy a fennálló fűtési elégtelenséget, illetve a vízfolyás veszélyét javítással megszüntetni nem lehet. Ezért javasoljuk a fűtési rendszer teljes felújítását, s egyben felhívjuk figyelmüket, hogy a jövőben a fűtési rendszer javítását nem tudjuk vállalni.”

A felújítás során a központi fűtésről a távfűtésre kell áttérni. Nehezíti a felújítást, hogy a központi csöveket beépítették a falba, a falakat tehát ki kell bontani, ami önmagában is indokolja a múzeum időleges bezárását.

NEM VÁRHATUNK AZ ÉLETVESZÉLYESSÉG

Ugyanilyen mértékben elavult a villanyvezetékek rendszere, ami tűzveszélyt is rejt. De a hálózat a jelenlegi terhelést sem bírja már, hiszen a világítási igények az évek során sokszorozódtak. A légkondi-

cionálás bevezetése is a villamos hálózat felújítását igényli.

Elavultak a vízvezetékek, ami a tűzbiztonsági intézkedések megtartását is kérdésessé teszi. A tűzoltó csövek például nincsenek víznyomás alatt, mert nem bírnák el a terhelést. De a víz nemcsak kevés, hanem sok is. Az alagsor egy részét állandóan elönti a víz, s nem lehet tudni, hogy talajvíz vagy csőrepedés következtében. Ha talajvíz, szigetelni kell az épületet — hiszen a múzeum a valamikori Pap tava helyén épült —, ha csőrepedés, fel kell deríteni az állandó vízömlések okát. Mindez a környező házak szempontjából is lényeges. A vízvezetékek felújítása mellett a gázvezetékek átépítése is szükségessé vált. A laboratóriumokban sok gáz fogy. A tetőszerkezet jelenleg négy helyen ázik be, a víz tető és az üvegtető szigetelését nem sikerült eddig megoldani.

Mindezek mellett mozog is az épület, hiszen óriási megerhelést jelent például az évenkénti közel háromszázezer látogató. Ez a helyzet statikai problémákat is felvet. Nem szabad megvárni, hogy az épület életveszélyessé váljon. A kupolateremnél olyan repedések vannak, melyek a márványablakokat is kettétörték. A nyíláselzáró szerkezetek átépítése is szükséges, mert a járószintnél alacsonyabba kerültek, ami beázásveszélyt jelent.

KÖLTÖZÉS 1973 ŐSZÉN

Feltesse hatóságaink ismerik problémáinkat, és a megfelelő hitelkeretet folyamatosan és szakaszosan bocsátják rendelkezésünkre a felújításhoz. A Hajdú-Bihar megyei Beruházási Vállalat elkészítette a felújítás tanulmánytervét, amit egy széles körű bizottság megtárgyal és jóváhagyott. Ennek alapján készül el a kivitelezési terv, és 1973 telétől biztosítják a kivitelezési kapacitást. Költözni tehát 1973 őszén kell. Hogy hova, azt még nem lehet pontosan tudni. Megfelelő nagyságú és biztonságot nyújtó épületről lehet szó, ahol a tudományos munka is folytatható. A legkézenfekvőbb a Fűvészkert utcai általános iskola épülete lenne, de ebben az esetben az iskola elhelyezésének gondját is meg kell oldani.

Nem vitás, hogy a felújítás költségei egy új épület megépítését is fedeznék. A Déri Múzeum azonban jelképévé vált a város szellemi élete egy részének, az épület megőrzése tehát feltétlenül szükséges.

Amíg a felújítás folyik, a múzeum dolgozói egy új, állandó kiállítást készítenek elő, amely a kor tudományos színvonalán, a legkorszerűbb rendezésben, eddig be nem mutatott új anyagot fog tartalmazni. Debrecen és a megye kulturális élete a rekonstrukció által tehát minden vonatkozásban gazdagodni fog.

M. V.

FILMNAPLÓ

„Eddig rendben!”

Kiesik egy ember a tizedik emeletről, s ahogy zuhan lefelé, emelentként megállapítja: „Eddig rendben”. Azaz nincs semmi baj. Hogy földet, betont vagy védőhálózt ér-e végeztesül, hogy nyekken-e egyet, vagy szó nélkül adja ki a lelkét, éppoly fölösleges lenne firtatni, mint az például, hogy föltétlenül szükséges-e van-e a magyar nézőnek a western filmekre. Persze, nem véletlenül jött elő a western. Nem véletlenül került elő a vadnyugat rémcímű bemutatkozó alkotások — az emeltes morbid vicc is tőlük származik. Szinte szótól szóra elhangzik *A hét mestertolvész* című színes amerikai filmben, amely alighanem a legszebb, leg-szeretettelőbb bárányka a hasonzorúak közül.

A rendező jó érzékkel kerüli a szirupos megoldásokra csábító lehetőségeket. A cselekmény célratorően halad előre, a nagy összecsapás, a cowboyok és a farmerek terményeit megdézsmáló banditák között folyó vérontónos harc felé. Mellék-össvények alig vannak, nincsenek giccses szerelmi üdvözlők, sem csihupihó olcsóságok. A harc téje komoly: megszabadulnak-e a farmerek, egy falu lakói a szipolyozó, kegyetlen, a rablásból élő banditáktól. Ha nem, akkor csak a kiszolgáltatottság marad, az, hogy a falusiak önszántukból hajtkák fejüket a gaffickók jármába.

Nem lenne cowboyfilm, tefe romantikus elemekkel, a háromszoros túlerővel szemben diadalmaskodni tudó csapattal, az emberfeletti bátorsággal, a 'bölcs fönyű öreggel, egyszerű nem lenne igazán western. A hét mestertolvész sem, ha nem tudnánk előre, hogy ki fog győzni. Csakhogy ez a jóelőre megjegyzett győzelem nem a rettenhetetleneké, nem a tengeren is száraz lábball átkelőké — emberileg megtört harcosok lesznek a győzők. És letörtségükre, keserűségükre sem valami kitalált okuk van. Szomorúak, mert kevesen maradtak, szomorúak, mert a farmereken, a földjükön csak földjüknek élőkön — nagyon nehéz segíteni. A parasztkok inkább hagyják, hogy havonta, évente, amikor tetszik, megcsapják őket, csak egyébként hagyjanak nekik békét. Óriási szó: a film szemlélete a legmodernebb műalkotások szemléletétől sem idegen. Sőt rokon velük. Hogy a cowboyok tulajdonképpen banditák, csak ebben a filmben széplelkeké változtak?

És hogy ebben mi a modern? Talán leginkább a helytállás romantikája, a betyárromantika, a farmerekkel, paraszttal való rokonszenvezés pátosza. Emberek mozognak a filmvásznon, nem papírmásé figurák, még akkor is, ha tiz dandár megirigyelhetné egyetlen egy cowboy tüzelőországot és lövéseinek szaporaságát. Dehát a tiz dandár Jokaitól is megirigyelhetne sok mindent.

A film végéig elmondhattuk az emli-

tett viccet idézvé: „Eddig rendben”, s ebben nagy érdeme van a sokszínű szereplőgárdának és a szenvedélyeket felkora-báló zenének. No meg az operatőrnek, aki ki tudta választani a kellően egzotikus, kellően vadnyugati tájat.

Ha a westernradat első filmje lenne Magyarországon a hét mestertolvészről szóló, azt mondhatnánk: „Eddig rendben.”

m. b.

Török Erzsébet hangversenye

Április 22-én sok év múltán újra Debrecenbe látogatott a magyar népdaléneklés nagy művésze, Török Erzsébet. Akik olyan szerencséssek voltak, hogy hallhatták, a Megyei Művelődési Központ szervezésében megrendezett hangversenyt, hosszú időre szóló élménnyel gazdagodtak. Bár a rádióból és televízióból művészetét az egész ország ismeri, a pódiumfellépés élményét, izgalmát, a népdalénekléstől elválaszthatatlan spontaneitást a technika legtekélyesebb varázslata sem adhatja vissza. Mert aki valaha is hallotta élő közelből ezt a rendkívüli művészt, az nem szabadulhat hatásától többé.

Ritka kincsekből, lassan elfeledésre ítélt régi magyar dalainkból válogatott hangversenyének első részében. Nehéz lenne rangsorolni e művek értékeit. Számunkra valamennyi, töredékes zenei emlékeink egy-egy feltéve őrzött darabja — a 16. és 18. századi énekek csakúgy, mint Pálóczi Horváth Ádám nótája, a népi ihletésű diákdalok vagy a török idők keserveit panaszoló balladák.

A szünet után elhangzott moldvai magyar balladákat Török Erzsébet először énekelte — hangversenytermi bemutatásuk tehát Debrecenhez fűződik. Csodálatos szépségüket, nemes egyszerűségüket olyan döbbenetes erővel és művészi igénytelenséggel tolmácsolta, hogy va-

lóságos revelációként hatottak. A jórészt fiatalokból álló közönség megérezte, hogy rendkívüli produkció tanúja, s szünni nem akaró tapsokkal köszöntötte a művésznőt.

Két alföldi népballada ihletett előadását Balla Istvánné siratója követte, amellyel a háborúban el-esett fiát búcsúztatta. A hangverseny csúcspontját jelentette ez a sirató, melynek gyönyörűségeit mindennapi jelzőkkel megközelíteni szinte alig lehet. Mint ahogyan Török Erzsébet sokrétű és összetett művészetét is — ehhez alapelemeire bontani és kellően értékelni. A népzene magas fokú ismerete és szerete ki-váló stílus- és formaérzékkel, muzikalitása egy prófétai kinyilatkoztatás hitével és szenvedélyével párosul. Intellektualitása mellől ugyanakkor nem hiányoznak a jó értelemben vett teatralitás motívumai sem.

Dr. Arató Pál zongorakísérete jó alkalmazkodása ellenére nem segítette Török Erzsébet éneklését. A túlzott pedálhasználat stílusban illő ugyan a régi dalok lantkíséretét idéző előadásához, a modern harmonizálás azonban vitathatóvá teszi ezt a játékmódot.

A közönség hosszú és lelkes tapsait Török Erzsébet Bartók Béla népdalfeldolgozásainak ráadásával hálálta meg.

Kövecs Zoltán

Helyi rangadó: DEAC-D. Bocskai

Egyetlen NB-s labdarúgó bajnoki mérkőzést rendeznek ma délután Debrecenben. Fél 4 órai kezdettel az egyetemi sporttelepen játszák le a DEAC-D. Honvéd Bocskai NB II-es helyi rangadót. A két csapat jelenlegi helyzete:

5. D. Bocskai	16 6 5 5 27-25 17
11. DEAC	16 5 4 7 27-25 14

Eddig — amint a bajnoki táblázaton is láthatjuk — a Bocskai szerepelt jobban, a tavaszi első fordulóban ugyanis a honvéd együttes felé billen a mérleg. Érdekességként emelhetjük ki, hogy a két csapat adott és kapott góljainak a száma teljesen azonos. A hazai környezet a DEAC mellett, az eddigi szereplés a Bocskai mellett szól. Egyébként az elmúlt bajnoki találkozók zömén eldöntetlen született e két csapat összecsapásán. Ezek szerint a

mai mérkőzésen is igen szoros, a döntetlenhez közel álló eredmény várható. A mérkőzés Borsos vezeti.

Székesfehérvár—DVSC

NB I. B-s labdarúgó bajnoki mérkőzésre kerül sor ma délután Székesfehérváron, ahol a MÁV Előre látja vendégül a debreceni testvércsapatot. Hogyan áll a két csapat?

12. DVSC	20 7 6 7 20-20 22
16. Sz.-fehérvár	20 6 6 8 13-20 20

Az eddig lejátszott húsz fordulóban — a jutalompontokat nem számítva — a DVSC pontosan ötvinszázalékos teljesítményt nyújtott, és húsz pontot szerzett, a hazaiak 18-at. A mérkőzés délután 3 órakor kezdik majd. Egervári bírások. Piber István edző egyelőre

keretet jelölt, valószínűleg azt a csapatot játszatja, amely az első fordulóban a BVSC ellen szerepelt.

A mérkőzés végeredményét megmondani még jósnak is nehéz lenne, az erőviszonyokat latolgatva elmondhatjuk, hogy kevés gól, szoros eredmény várható. Idegenből az egyik pont hazazavartala is szép teljesítménynek számítana.

Az NB III-ban

a bajnoki táblázat állóvása, a Hajdúszoboszlói Bocskai ezúttal Záhonyban küzd a bajnoki pontokért, a TITASZ Elektromos és a Hajdúböszörményi Bocskai idegenben mérkőzik a Szolnoki Olajbányász, illetve a Szolnoki Kilián csapatával. A Püspökladányi MÁV és a Hajdú Vasas ma délután Püspökladányban egymás ellen játszik. Ezenkívül Tisza Cipő—Métészalkai MEDOSZ, Rakamazi Spartacus—Szabó Lajos SE és Tuzséri MEDOSZ—Nagykálói Virágzó Föld TSE találkozót bonyolítanak még le a labdarúgó NB III. e heti fordulóiban.

Derecskén játszik a D. Kinizsi

A megyei I. osztályban is érdekes összecsapások várhatók, hiszen nem egy mérkőzés eredménye nagymértékben befolyásolhatja a bajnoki cím vagy a kiesés kérdését. A listavezető D. Kinizsi ezúttal Derecskén a Petőfivel mérkőzik. A hazaiak bizonyára „rahajtanak”, hiszen győzelmi esélyen ők kerülnek az első helyre. Jó küzdelem várható még — többek közt — a Hajdúszoboszlói Földgázbányász—Polgár és a Balmazújváros—Komádi összecsapás is. A megyei II. osztályban jobbra a pályaválasztó csapatok az esélyesebbek.

Mai sportműsor

Asztalitenisz

Élelmiszeripari technikum tornaterme, 8 óra: Debrecen 1971. évi munkahelyi spartakiadójának döntője, a városi asztalitenisz szakszövetség rendezésében. Az 1—8. helyezettek kerülhetnek a később megrendezésre kerülő megyei döntőbe. — **Bocskai általános iskola tornaterme, 8 óra:** A debreceni járás spartakiadójának férfi, női egyéni és csapat döntői.

Birkózás

DVSC sportcsarnoka, 10 óra: A Németi Gyula szabadfogású emlékverseny befejező küzdelme, a DVSC rendezésében. Díjkiosztás.

Kézilabda

Tiszafüredi pálya, 10 óra: Egyek—D. Kinizsi (Kapus). Női megyei bajnoki mérkőzés. — **Józsa, fél 9 óra:** Ünnepi férfi kézilabdatorna Józsa, Hajdúdorog, Hajdúsámson és Polgár csapatának részvételével, a járási szakszövetség rendezésében.

Labdarúgás

Egyetemi sporttelep, 15.30 óra: DEAC—D. Honvéd Bocskai (Borsos). NB II-es bajnoki találkozó. — **Volán pálya, 10.30 óra:** D. Volán—Nádudvari TSE (Nagy J., Szilágyi, Szatmári). — **Építők pálya, 11 óra:** D. Építők—Létavértes (Tóth B., Széll, Donka). Megyei bajnoki mérkőzések. Előzőleg az ifjúsági csapatok mérkőznek.

Vidéken, NB III.: Püspökladányi MÁV—Hajdú Vasas (15.30, Ambrus, dr. Boros, Koppjár). — **Megeyi I. osztály:** Berettyóújfalui SE—D. MEDICOR (15.30, Simon, Koroknai, dr. Csaba). Derecskei Petőfi—D. Kinizsi 15.30, (nyiregyházi J., Kovács K., Horváth K.), Kabai MEDOSZ—Sárrétudvari

TSE (15.30, Fuchs, Regényi, Bagli), Balmazújvárosi TSE—(15.30, Mizsei, Vincze S., Kiss F.), Hajdúszoboszlói Földgázbányász—Polgár (15.30, szolnoki jv., Topcsiev, Zsákay), Hajdúsámsoni Damjanich—DASE (15.30, Kiss A., Makó, Benke). — **Megeyi II. osztály:** Bódónháti MEDOSZ—Hajdúhadházi (15.30, Birkner, Oroszházi), Hajdúnánási Szellőző—Egyek (15.30, Hegedűs, Hutóczki), Sáránd—Nagyrabéti Petőfi (15.30, Kardos, Szabó L.), Hajdúdorog—Csökmő (15.30, Pencz, Kulcsár, Palánki), Hajdúböszörményi Gépjavitó—D. Téglagyár (10.30, Fülep, Borbély, Bayer), Hosszúhátú MEDOSZ—Berekbószörmény (15.30, Nagy J., Kaszás), Hortobágyi MEDOSZ—Hajdúsóvát (11, Görög, Büscsei), Földes—Báránd (15.30, Csontos, Varga). Mind az I., mind a II. osztályban az ifjúságiak előmérkőzéseket játszanak. — **Berettyóújfalui járási bajnok-szeg:** Szentpéterszeg—Bihareresztes, Sáp—Furta, Berettyószentmárton—Újiráz, Bihar-nagybajom—Magyarhomorog, Váncsod—Hencida, Bakon-szeg—Körösszakál, Szerep—Zsáka, Bedő—Körösszegapáti, Bihardancsháza—Bihartorda.

Sakk

Széchenyi utca 8. szám, 9 óra: D. Spartacus—FÖSPED Szállítók. NB I-es csapatbajnoki mérkőzés. — **Kálvin tér 11. szám, 9 óra:** D. Közútépítők—DEAC. NB II-es csapatbajnoki verseny. — **Vörös Hadsereg útja 54. szám, 8.30 óra:** A debreceni járási spartakiád férfi, női egyéni döntője. Párosmérkőzések.

Tájékoztató futás

Bánki iskola, 9 óra: Debrecen 1971. évi ifjúsági és felnőtt csapatbajnoksága.

Teke

Egyetemi pálya, 10 óra: MGM Vasas—Diósgyőri VTK. NB II-es csapatbajnoki mérkőzés.

NB I-es labdarúgó-eredmények

Ferencváros—Vasas. A 68. percben góllá ért a Ferencváros főnöke, Branikovits és Lakinger futott a labdára. Branikovits elesett, és a játékosok meglepetésére 11-esít itelt. A büntetőt Novák a balra mozdult Tamás mellett a jobb sarokba helyezte (1-0).

Végig heves, kemény küzdelmet hozott a rangadó, s annak ellenére, hogy vitatható 11-esből esett a mérkőzés egyetlen góla, a jobban játszó Ferencváros megérdemelte a győzelmet.

Végeredményben: Ferencváros—Vasas 1-0 (0-0).

Diósgyőr—Dunaújváros 1-0 (0-0).

Az 58. percben nagy védelmi hibából esett a gól. Vasas beadását Sikora tisztán kapta, és ejtett lövése a léc alá jutott.

A 69. percben Mártha az üres kapuba sem tudott betalálni.

A Diósgyőr nagyobb arányban is győzhetett volna. (MTI)

Az új horgászhelyek kialakítása

Évről évre többen kapnak kedvet a horgászásra. Ez érthető is, mert a csend, a nyugalom, a jó levegő mindenkinek csak hasznára válik. A horgászóhelyek száma azonban nem növekedik olyan arányban, ahogyan az emberek kedvet kapnak a horgászásra. Felmerült a szükség arra, hogy az egyesületeknek lehetne új horgászóhelyeket kialakítani.

Lehetőségek volnának. Szerre a megyében akadnak kisebb, de elegendő vízzel teli területek, ahol halászni lehetne. Még arról is lehetne szó, hogy egyes horgászegyesületek a gazdaságok területén fekvő, de elhagyott vízzel elárasztható területeket vennék át, és ott kellő telepítés után valóságos horgászparadicsomot lehetne létesíteni.

Megállapították, hogy márciustól kezdve milyen időpontban lehet különböző halakra horgászni. Csukára március 1-től április 10-ig tilos a fogás. Süllőre március 20-tól április 30-ig tilos a horgászás. A ponty és a márnia tilalmi ideje május 2-től június 20-ig tart. A harcsát 5 kg-os súly alatt május 2-á és június 30-á között tilos kifogni. A balinra nincs időbeli, csak méretbeli korlátozás, a 30 cm-nél kisebb példányokat tilos kifogni.

A tavaszi horgászsezonra úgy lehet felkészülni, hogy a horgászfelszereléseket rendbe tesszük. Megvizsgáljuk a botokat, amelyeknek a máza lepattogzott, vagy csorbult gyűrűt találunk rajta, kijavítjuk. Minden horgászfelszerelést gondosan tisztogassunk meg, ha esetleg sárosan került teleförré.

Ünnepélyesen megnyitották a Németi Gyula emlékversenyt

Szombaton délelőtt a DVSC klubtermében ünnepélyes külsőségek mellett nyitották meg a kétnapos Németi Gyula szabadfogású birkózó-emlékversenyt. A megnyitón megjelentek az elhunyt sportember közeli hozzátartozói, sportvezetők, a versenyen részvevő szakosztályok képviselői, megjelent Nagy Ernő, a megyei ts elnöke.

Békési Rezső, a debreceni MÁV-igazgatóság vezetőhelyettese méltatta Németi Gyula sportpályafutását, majd megnyitotta a kétnapos küzdelemorozatot. Ezután a megnyitó ünnepség részvevői kimentek a Köztemetőbe, ahol megkoszorúzták Németi Gyula sírját.

Délután a DVSC Vágóhíd utcai sportcsarnokában megtörtént a mérlegelés, majd 5 óra után szőnyegre léptek a népes súlycsoportok versenyzői. A megnyitón részt vett és a versenyen megjelent Matura Mihály, a nemzetközi birkózószövetség elnökségének tagja, a Magyar Birkózó-szakszövetség elnöke. A szombati napon a késői órákig tartott a küzdelem. Az első helyeket eldöntő mérkőzéseket ma délelőtt 10 órától bonyolítják le.

Súlyos védelmi hibák — nem várt eredmény

KISTEXT—MGM Vasas 5-1 (2-1)

Szombaton kora délután, az MGM Vasas nagyerdei pályáján, 300 néző előtt játszották le a KISTEXT—MGM Vasas NB II-es labdarúgó bajnoki mérkőzést. A találkót a szolnoki Asztalos vezette. Az MGM Vasas: Szabó — Sidó, Divinyi, Terényi (Gyömbér), Csűrű, Patai I., Molnár, Kovács, Szóráth, Krasznai, Patai II.

Változatos negyedórai játék után, a 17. percben Nagy F.-et gancsolták. A megítélt szabadrúgást Fekete II. a 16-os oldalvonalától a közeli, bal felső sarokba lötte. 1-0. Az MGM Vasas több támadást vezetett, csatárai azonban igen rosszul löttek. A 23. percben Fekete II. tiszta helyzetben a kapu előtt keresztbe lötte a labdát. A 27. percben Sidó „átadásával” Kermandisz a kaput is ki-cselezte, közben Patai I. is menthetett volna, a fővárosi csatár beadását Nagy F. közvetlen közelről a hálóba fejelte. 2-0. A féldíj utolsó percében Kovács javított, aki egy baloldali szögletet érintés nél-

kül csavart Kovács kapus kapujába. 2-1.

A szünetben Kertész Tamás edző a támadósort kívánta javítani, Terényi helyett Gyömbért küldte a pályára. Három MGM-szöglet, majd néhány formás KISTEXT-támadás következett — eredménytelenül. A 71. percben Nagy F. a bal-szélen (!) egy cselel becsapta Sidót, középre adott, és Pék két lépérről a bal kapufa mellett a hálóba csavarta a labdát. 3-1. Eldől a mérkőzés sorsa! A 86. percben Pék könnyedén elment Sidó mellett, majd hét méterről a hálóba bombázott. 4-1. A 90. percben Nagy F.-et buktatták — a játékvezető a vonalon kívülről rugatott szabalon. Fekete II. rúgása nyomán a labda a sorfalat érintve a hálóban kötött ki. 5-1. Középszünet után felújítják a mérkőzést.

A KISTEXT jól megszervezte védelmét, a középpályások átgondoltan játszottak, a csatárok, főleg a sokat jeleskedő

Nagy F., Fekete II. és Pék világmeggyőző támadásvetéseikkel többször átjárták az a debreceni védelmet. Az MGM Vasast mintha kicsérélték volna — az elmúlt héten nagy becsúszással, taktikailag fegyelméleten játszva győzött Szegeden, viszont ezúttal a legtöbb játékos mélyen formája alatt játszott. A támadók szétesően küzdtek, a védők közül többen nem fogtak embert, közbelépéseik nem sikerültek. Hozzá kell tennünk azt is, hogy a fővárosiak jól őrizték Kovácsot, a másik technikás debreceni játékos, Krasznai nem tudott a labdát adni társainak. Végeredményben a jobb csapatjelleményt nyújtó KISTEXT biztosan győzött.

A KISTEXT-ből a középfedezet Szegedszky, a jobbszélső Nagy F. (a mezőny legjobbjai), Fekete II. és Pék tűnt ki, az MGM Vasasból csak Divinyi, a szorgalmas Csűrű és az igyekvő Molnár tűnt ki.

„Tanítottam a reburkirályt”

MATURA MIHÁLY NÉMETI GYULÁRÓL

Régóta kedves vendég Debrecenben Matura Mihály, a Magyar Birkózó Szakszövetség elnöke. „Miska bácsi” — így hívják mindenütt a birkózók berkeiben — könnyes szemekkel hallgatta az ünnepi megnyitón a Németi Gyuláról szóló megemlékezést.

A 69 esztendő mester, a birkózóvilág elismert szaktekinélye beszélgetésünkkor szívesen emlékezett Németi Gyuláról:

— Már timárségéd korából jól ismertem Gyuszt, aki fiatalon is szép

eredményeket ért el, már akkor várható volt, hogy az élvonalba kerül. Büszke vagyok arra, hogy én is taníthattam. Erős, állhatatos, tanulmányos fiú volt, a „szakmában” nem véletlenül neveztek el ellenfelei és a szakemberek reburkirálynak, mestere lett a hátsó kiemelés fogásának. Világbajnoki helyezései, a londoni és a helsinki olimpián való helytállása, a kétszer is elnyert Balkán-bajnokság, főiskolai világbajnoki és sok országos bajnoki aranyérem, kü-

lönösképpen a fiatalabbak oktatása, nevelése területén elévülhetetlen érdemeket szerzett nemcsak Debrecen, hanem az ország birkózósportjának. Minden ifjú sportolónak példaképe lehet. Örülök annak, hogy a DVSC kegyelettel versenyt rendez legeredményesebb sportolójának, edzőjének, vezetőjének emlékére. Évről évre igyekezzünk így is visszaemlékezni a köztiszteltet és közszeretettben állt és álló Németi Gyuszira...

(I)

MOZI

A HÉT MESTERLÖVÉS. Színes amerikai western film, felemelt helyiárral: VIG mozi egész nap ma: 1/9, 11, 1/2, 1/4, 6, 1/8, hétfőn du. 1/4, 6, 1/8, APOLLO du. ma és hétfőn 1/4, 1/8, APOLLO de. hétfőn 1/8, 1/11, 1/8, METEOR ma egész nap (premier emelt helyiárral) 3/10, 1/1, 3/3, 5, 1/8, hétfőn 3/3, 5, 1/8, HORVÁTH ÁRPÁD hétfőn 3/7.

BESZÉLŐ KÖNTÖS. Színes magyar film. HORVÁTH ÁRPÁD ma 3/3, 5, 1/8.

A MEDVEEMBER. Színes lengyel film (14). APOLLO de. ma és hétfőn 8. VIG de. hétfőn premier helyiárral 1/10, 1/12, 1/2, KLINIKA ma 3/5. MŰVÉSZ ma 3/3, 5, 1/8.

MA T I N E

APOLLO 9 AZ ARANYEMBER.

SZÍNHÁZ

Ma 7-kor Gallei élete, Virágos Debrecenért bérlet 1., 2. Kedden 7-kor Gallei élete, Egressy bérlet 1., 2. Szerdán 7-kor Gallei élete, Kosuth bérlet 1-2.

TV

VASÁRNAP

BUDAPEST
9.03 Műsorismertetés. 9.05 Lútt Matten és a fehér kagyló. NDK-gyermekfilm. 10.25 Hétfőmértékes kamera. Utóhíradó. 10.40 A Magyar Rádió kóruspódiuma. Evadázó hangverseny. 11.30 Az Ermitázs kincsei. A Szovjet Televízió képzőművészeti műsora. 12.00 Televízió a kisiskolákban. 12.30-12.45 Beszámoló a Pedagógus Szakszervezet IX. kongresszusáról. 13.58 Műsorismertetés. 14.00 Sprechen Sie deutsch? Alapfokú német nyelvtanfolyam. 14.25 Új utakon a sertsz-hüstermelés. 15.05 Kompozíció '71. A képzőművészeti rovat magazinja. 15.35 A Morrison-ügy. Tévéfilm (ism.). 16.20 Reklámműsor. 16.25 Tévéműsorok. Domizetti: A szerelmi bajjal. 16.35 Daktari. Magyarul beszél az amerikai filmsorozat 13. A kis telenc. 17.35 Műsorainkat ajánljuk. 18.00 Delta. Tudományos híradó. 18.30 Sporthírek. 18.40 Esti mese. 19.00 A Hét. 20.00 Hírek. 20.05 A skorpió órája. Az NDK televíziójának utopisztikus-bűnügyi filmje. II. rész. 22.05 Lírai riport Somlyó Györggyel. 22.30 Hírek — Sporthírek.

POZSONY
9.00 Kicsinyek műsora. 9.25 Titokzatos szigetek. Angol dokumentumfilm. 9.45 Mesejáték. 10.45 Komensky. Dokumentumfilm. 11.05 A szlovák tanítók énekara énekei. 11.25 Tv-híradó. 11.35 Faluműsor. 15.30 Ökölívív-mérkőzés. 16.55 A hegyek ura. Jugoszláv mese. 18.10 Összeállítás Muszorgszkij műveiből. 18.40 Esti mese. 19.00 Tv-híradó. 19.25 Sporteredmények. 1. 19.55 Szikrából lobbant a láng. Költészet. 20.00 Utak. NDK-filmsorozat 5. rész. 21.20 Kultúra '71. A kultúra és a társadalom. 21.45 Tv-híradó. 22.00 Sporteredmények. 2. 22.10 Hangverseny.

BUKAREST
8.00 A bukaresti Pionir palota gyermekkorúsának műsora. 9.00 A falu életéből. 10.30 Román zene-szerzők albuma. 11.30 Rézletek operettekéből. Az NDK televíziójának műsora. 12.15 Bajnoki labdarúgó-mérkőzés. 14.00 Magyar nyelvű adás. 17.00 Vételkedő. 18.00 Zenés, táncos műsor a Lengyel Televízióból. 18.20 A legkisebbeknek. 19.10 Száz tíu, egy lány. Zenés film Deane Durbin. Adolphe Menjou főszereplésével. 20.35 Zenés, táncos műsor. 21.35 A vasárnap sportja.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA
18.00—19.00 Vasárnapi újság — Sport. HÉTFO

BUDAPEST
18.58 Műsorismertetés. 19.00 Reklámműsor. 19.05 Felejt, ha tudsz! Művészeti vetélkedő. 20.25 Hírek. 20.30 Jégkorong-világbajnokság. A Csehszlovákia—Svédország mérkőzés közvetítése Genfből. 22.45 Hírek.

BUKAREST
17.00 Színház és mozi. 17.30 Néző zene. 18.20 A legkisebbeknek. 19.10 Csehszlovákia filmváltozata. 20.20 Vételkedő. 21.20 Könyvzene. 21.40 Hírek, utána: sport.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA
18.00—19.00 Hírek, események — Népek táncainak — Rendeletmagyarázat — Válaszokunk hallgatóinknak — Lehár-egyveleg.

KÖZLEMÉNYEK

1971. APRILIS 1-TŐL kezdődően a Hortobágyi Állami Gazdaság tükárságán a Kadarcsi-tóra éves horgászengedély váltható, a 300 forint. Ugyanakkor a halastó keleti oldalától a Hortobágy folyóig és a halastó délnyugati sarkától a vasútvonalig délre az Arkusfoki csatornánig terjedő lecsapoló csatornára is váltható éves horgászengedély, melynek ára 30 forint. (x)

MODERNTÁNC-TANFOLYAM in-dui diákok részére a szünetben, március 4-én délután 3 órakor a Postás Művelődési Házban, Bethlen u. 3. Tanfolyamvezető: dr. Koczézné. (x)

ÉRTESTJÜK a Petőfi tér 6. sz. alatt levő Vasutas Klub olvasói, hogy a klub könyvtára f. hó 23-16' kezd, szerda, csütörtök és pénteki napokon 14-18 óráig tart kölcsönzést. (x)

NAPLÓ

1971.
március 28.,
vasárnap

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Árubőség a debreceni piacon

Az elmúlt héthez viszonyítva a debreceni piacon szombaton nagy árubőség volt tapasztalható. Most már sok sóska hoztak fel, és megjelent halmokban a korai hónapos retek is. Az élő csirke ára egy forinttal olcsóbb, mint Budapesten.

A piacon nem volt pecsenyekacsa és csak 1-2 kövérliba. Nagy volt a kínálat tyúkokból és csirkékből. A tojásdömping tovább tart. A Debreceni Állami Gazdaság adta legolcsóbban a tojást, darabját 1 forintjával. Másutt 1,10-1,20 volt az ára. Az élő csirke ára egy forinttal olcsóbb, mint Budapesten.

A fogyasztói átlagárak a következők: fejeskáposzta 4,20-4,50, cékla 5-5,50, vereshagyma 5-6, fokhagyma 20, dióbél 55-60 forint kilogrammonként. A sárgaborsót 6,40-ért adták. A csomagolt leveleszaldóság csomója 3,50, a karalábé 8-10, a szárazbab 16-20 forint, a gyökér olcsóbb lett, 8 forintjával adták, hasonlóan mint a sárgarépát. A zöldhagyma csomója 3 forint, a hónapos retek csomója 4 forint. Sok volt

a burgonya 3,20-3,40 kilója. A torma ára mérséklődött, 18 forint helyett már 12-ért lehetett vásárolni. A baromfipiacon a szövetkezetek a tyúkot 23-ért, a fehér csirkét 28,

a vörös csirkét 30 forintjával adták. Kevés volt a gyöngyös, párját 115 forintra tartották. A háztáji tyúk párja 130-140 forint. A csirke párját 40 forintjával adták.

Ünnepség a MĚH Vállalatnál

A hulladékanyagokat és a melléktermékeket már hazánk felszabadulása után az újjáépítés munkájában is összegyűjtötték, felhasználták, de az a tervszerű, intézményes nagyvállalati gyűjtés, ipari jellegű előkészítő munka, munkasorozat, amely a MĚH Tröszt vállalatára egyre inkább jellemző, most húsz esztendeje, 1951-ben kezdődött.

A Hajdú-Szabolcs megyei MĚH Vállalat - amely a két megye vállalatából 1953-ban egyesült - szombaton délelőtt tartotta jubileumi ünnepségét, ahol Földi Ferencné, a vállalat igazgatója számolt be azokról az eredményekről, amelyet a vállalat az elmúlt két évtizedben ért el az iparilag igen hasznos hulladékanyag felhasználásában, ipari előkészítésében. A Hajdú-Szabolcs megyei MĚH Vállalatnak jelenleg nyolcvanöt dolgozója van a Könyvűipar Kiváló Dolgozója címet viseli, eddig 148-an kapták meg a Kiváló Dolgozó címet.

Az ünnepség végén kitüntették a vállalat legjobb dolgozóit: nyolcan kaptak aranygyűrűt, akik a megalakulás óta a MĚH-nél dolgoznak, hatan kapták meg a Könyvűipar Kiváló Dolgozója, 19-en a Kiváló Fémgyűjtő és 9-en a Vállalat Kiváló Dolgozója kitüntetést.

1971. március 28., vasárnap

Névnap: Gedeon

A Nap kél: 5.33 óra

nyugszik: 18.07 óra

A Hold kél: 5.52 óra

nyugszik: 20.52 óra

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS vasárnap estig: Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában 1-6 fok között, keleten helyenként gyenge talajmenti fagy. Legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: nyugaton 7-10, keleten 11-14 fok között.

LÖTTONYEREMÉNYEK

4 találatot 31 fogadó ért el, nyereményük egyenként 134 217 forint. 3 találatot 3779 fogadónak volt, nyereményük 551 forint. A 2 találatos szelvények 20 forintot érnek.

Befejeződött az egészségügyi hét

A biharnagybajomi egészségügyi hét keretében pénteken délután véradókat köszöntöttek. Megjelent C. Nagy Gábor, a megyei pártbizottság titkára, a püspökladányi járási pártbizottság képviselőjének pedig Elek Lajos.

Herczku Józsefné, a Vöröskereszt megyei titkára méltatta a véradás jelentőségét.

Ezután dr. Szűcs Lajos adjunktus, a Berettyóújfalui Járási Kórház főorvosa tartott előadást, „A vér titkai az orvostudomány valóságában” címmel. Dr. Jámbor Endre ügyvezető körzeti orvos az est befejezéséig jelvényeket adott át a véradóknak és a vöröskeresztes aktivistáknak.

Szombaton került sor az egészségügyi hét zárórendezvényére. A művelődési ház nagyterme újra megtelt, mint ahogyan a hét minden napján. Ezúttal az elhízlásról és annak következményeiről dr. Major László főorvos tartott beszámolót. Kincses Lajosné, a püspökladányi járási pártbizottság tagjának szavaival fejeződött be a nagy sikerű egészségügyi hét Biharnagybajomban.

AKVARISTÁK FIGYELMEBE. Az akvarisztikai szakkörben (EVM-munkásszálló, Tanácsköztársaság útja 11.) március 29-én, hétfőn este 6 órakor „Az ikra védelme kémiai anyagokkal” - címmel dr. Kasza Lajos tart előadást, majd ismereti és vizsgáztatás és keménységmérés gyakorlati tudnivalóit.

BARTÓK BÉLA EMLÉKHANGVERSENYSZÁLLÓ rendeznek március 28-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel Hajdúszabolcsban a városi művelődési központban. A hangversenyen fellép a Maróthy Kórus, Czövek Lajos vezetésével.

VIGYÁZAT, FESZÜLTSEG! A Bethlen Gábor téren, a Nyugati utca mindkét oldalán és a Külső vásártéren megépített közvilágítási létesítményeket március 31-én feszültség alá helyezik. Ettől az időponttól a létesítmények érintése tilos és életveszélyes.

OKTÁNSZÁM: 98! Az AFOR hajdúszabolcsi benzinkútjánál literenként 5 forintos áron 98 októszámszámú benzin árusítását kezdték meg. Debrecenben, a nyár folyamán elkészülő új benzinkút üzemeltetésével ugyancsak kapható lesz majd a magas októszámszámú üzemanyag.

KERTBARÁTOKNAK. A szőlő- és gyümölcsfajtaismeret tartanak bemutatót a debreceni kertbarátoknak március 29-én délután 4 órától az Izsó utca 25. szám alatti házkeretben. Ugyanitt osztják ki a Kertbarátoktól érkező gyökerező szőlővesszőt.

A SZAKMA KIVÁLÓ TANULÓJA cím elnyeréséért indított országos verseny eredményeit Székesfehérváron hirdették ki. Az ács-állványozók versenyében a debreceniek is jeleskedtek. Tanácsics Zoltán és Erdős László a második helyezést szerezték meg az erős mezőnyben.

Debrecenben, a Kossuth Lajos Tudományegyetem könyvtára és romanisztikai tanszéke kiállítást rendezett a párizsi kommun századik évfordulója tiszteletére. A kiállítást dr. Gorilovics Tivadar egyetemi docens, megbízott tanszékvezető nyitotta meg a könyvtár kiállítótermében. Felvételünkön: a kiállítás ünnepélyes megnyitása.

Új ABC-áruház nyílt Debrecenben

A debreceni Dobozy lakótelep lakóinak régi igénye volt egy korszerű igényeket kielégítő áruház felépítése. Március 27-én délelőtt ez valóra vált: átadták rendelkezésére a Dobozy ABC-áruházat. Az áruház már szombaton reggel fél 7-kor kinyitott, az ünnepélyes átadásra délelben került sor. Jelen voltak dr. Ács István, a városi tanács vb-elnöke, Tokaji László, a megyei tanács vb-elnökhelyettese, dr. Nagy István, a debreceni III. kerületi Tanács vb-elnöke, továbbá a párt- és tömegszervezetek képviselői.

Az új ABC-áruház 210 négyzetméter eladótérrel rendelkezik, a modern hűtőboksokkal, élelmiszerfajtáknak és vegyi cikkeknek külön-külön raktárakkal rendelkező áruház 463 négyzetméter alapterületű. Az ABC-áruház építésére és berendezésére több mint 3 millió forintot költöttek.

Erdemes megemlíteni, hogy amíg az elmúlt négy és fél év alatt a régi bolt havi forgalma 400 ezer forint volt, és árukészlete mintegy havi 350-400 ezer forint - addig

az új ABC-áruház tervezett évi forgalma 13 millió forint, a nyitáskor biztosított árukészlet pedig 1 200 000 forint. Lényegesen bővül az áruválaszték: üveg, porcelán, háztartási cikkek, játékok állnak a vásárlók rendelkezésére.

Amint Titkó István, a Hajdú-Bihar megyei Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat igazgatója elmondta, ebben az új áruházban a legszélesebb a háztartási vegycikkek közül a választék.

A délel 12 órakor megtartott ünnepélyes átadáson Titkó István után dr. Ács István, a városi tanács vb-elnöke méltatta az áruház jelentőségét, majd Tokaji László, a megyei tanács vb-elnökhelyettese kérte az áruház vezetőit, dolgozóit, hogy a szocialista kereskedelem szellemében igyekezzenek a vásárlók igényeit a legmesszebbmögigi kielégíteni.

Az Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat vezetői nagyon helyesen intézkedtek úgy, hogy a régi boltban ezen a szombaton tőkehűst mértek ki.

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Muszorgszkij

Kilencven évvel ezelőtt, 1881. március 28-án halt meg Mogyeszt Petrovics Muszorgszkij, a világhírű orosz zeneszerző, a zenetörténet egyik legnagyobb alakja.

Eredetileg gárdatiszt volt, s féljogú autodidaktikus úton kezdte meg a zenét. Barátai felhívták figyelmét a népzene tanulmányozására, s 1899-ben - 20 évesen - leköszönt tiszti rangjáról, hogy életét a zenének szentelhesse. Balakirevvel, Rimskij-Korsakovval, Boroginnal és Kjuival együtt létrehozta az „Ótök” néven ismert csoportot, amelynek döntő fontossága volt a zene zenében.

Munkásságának középpontjában zenedramái állnak. Fő alkotása, a Puskin műve nyomán készült Borisz Godunov valóságos népdrama, amelynek igazi hőse az orosz nép. Realizmusa és zenei nyelve az elnyomott orosz parasztság érzésvilágában, dalaiban gyökerezik. A drámai igazság mindenek felett való érvényesítése, az emberi lélek mélységének páratlan ábrázolása fordulatot jelentett az opera történetében. Muszorgszkij újszerű dallamossága, merész harmonizálása rendkívüli haast gyakorolt a modern zene kialakulására. Fiatalon, 42 éves korában hunyt el ideggyulladásban.

ELMARAD DEBRECENBEN a központi filmklub hétfőre tervezett előadása. Kedden tartják meg fél 6 és 8 órakor. Hétfőn a Művész moziban a központi módszertani ifjúsági filmklub soron következő programjában dr. Veres József filmszerzőtársa előadást a dokumentumfilmekről. Hétfőn fél 6-kor a TIT esztétikai szabadegyetemén hangzik el előadás. A film és közönsége címmel.

KLUBPROGRAMOK. A Radnóti Miklós ifjúmunkás klubban (Kossuth u. 1.) március 29-én este 7 órakor: „Ismerd meg Debrecen!” előadás, filmvetítés, vetélkedő. Pénteken, április 2-án este 7 órakor: „Debrecen jövője (a X. kongresszus szellemében)” - Máté László népművelő gyakorlata. A kerekesei telepi klubkönyvtár ifjúsági klubjában március 31-én este 7 órakor: „Ma este az én asztalom” (aktuális politikai kérdésekről). A Horváth Árpád Művelődési Ház (Süveg u. 3.) ifjúsági klubjában március 31-én este 7 óratól: „Köszöntünk tavasz!” (irodalmi összeállítás). Szombaton, április 3-án este 7 órakor: a grafikai kiállításon látottak megbeszélése. Az asszonyok klubjában április 1-én, csütörtökön délután fél 6 órakor: „Tudós nők” (a „Lázadó asszonyok” sorozat VI. előadása). Az öregek klubjában március 31-én, szerdán este 6 órakor: „Válogatás Illés Béla történetéből” (az anekdotasorozat keretében). Az ifjú zenekarok körében április 1-én délelőtt 10 órakor: „Játsszunk zenét!” (Európa-járás, vetélkedő).

VERSEMŐDŐ VERSENYT RENDEZ az MMK, a KISZ városi bizottságával közösen március 28-án, vasárnap délelőtt 10 órától a Hazafias Népfőnt klubjában (Debrecen, Kossuth utca 1.)

Az oldalt összeállította:
Román Dénes

Gólyahír

Ezúttal nem a virág neve. Valódi hír. A hét krónikájából ki sem maradhat: pénteken és szombaton megérkeztek a gólyák. Tájékozott körökben tudni vélük, hogy a nagyarányú fészektatarozási munkákhoz a szükséges építőanyag a gólyák rendelkezésére áll. A most még üresen maradt fészkek lakói - remélhetően - napokon belül szintén megérkeznek.

Rejtvényfejtők figyelmébe

A Napló 1971. február 28-i számában megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése: **Hinnéd-e ma, hogy a falun; volt oly idő régen egyszer; mikor ez a szó: „olvasó”; nem ember volt, csupán kegyeser.**

Könyvet nyertek: Kiss Sándor Debrecen, Csáthy u. 28.; Lentei Jánosné Debrecen, Csapó u. 1.; Debrecenyi Miklósné Debrecen, Kiszegesi út 39.; Schleisz Ilona Debrecen, Attila tér 3.; Egri Mihály Debrecen, Hatvan u. 1.; Bíró Antal Debrecen, Meszena u. 16.; Páll Gerzson Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky u. 1-3.; Lévai Péterné Hajdúböszörmény, Apafi M. u. 31.; Farkas Ferencé Biharkeresztés, Rákóczi u. 25.; Tomka János Püspökladány, Bajcsy-Zsilinszky u. 21.

Kérjük a debreceni nyerteseket, hogy a jutalomkönyvet személyesen a Hajdú megyei Lapkiadó Vállalat hivatali helyiségében (Debrecen, Tóthfalusi tér 10. ftsz.) vegyék át, 8.00-tól 15.00 óráig.

Az MMK közleményei

Hazánk felszabadulásának évfordulója alkalmából Debrecenben, a Csokonai Színházban rendezendő díszünnepségen fellép a Debreceni Népi Együttes. A Horváth Árpád Művelődési Házban április 3-án este 6 órakor kezdődő ünnepi műsoron az Építők Hajdú Táncegyüttese tart bemutatót.

A Balmazújváros, Derecskén és Debrecenben megtartott elődöntők után hétfőn este 6 óratól rendezik meg az irodalmi színpadok versenyének döntőjét a Hungária Kamaraszínházban. Március 30-án, kedden délelőtt 9 órától rendezik az irodalmi színpad-vezetők vizsgájt

Debrecenben, a filmklubban. Veres Péter műveiből összeállított irodalmi klubműsor hangzik el kedden este 7 órától Sárrétudvariban, a művelődési házban.

Április 3-tól 6-ig tartják meg Debrecenben a második országos bábfórumot. A napi programokban fellép az Astra, a Bóbita, a Ciróka és a Ludas Matyi bábegyüttes, valamint a miskolci úttörők bábcsoportja.

Bartók halálának negyedszázados évfordulója tiszteletére Csillagok, csillagok címmel mutatnak be összeállítást a Zeneművészeti Főiskola hallgatói április 2-án este 6 órakor a tégláskerti klubkönyvtárban.

PÁRIZSI KOMMÜN

1871. MÁRCIUS 18. - MÁJUS 29.

ÜN KIKIÁLLÍTÁS
A DEMOKRATIKUS DIKTATÚRA
A BARTKADÓN

Tavaszi és virágok — összefüggő két fogalom. Nem is tudom, hogy a tavasz hozza magával a virágokat, vagy a virágok csalogatják elő a váruvárt tavaszt. De talán az a lényeg, hogy mind a kettőt megkapjuk, hogy eljön a tavasz, hogy ki nyílnak, széppé teszik a világot a virágok.

Nem egy, nem két Debrecenbe látogató hazai és külföldi vendég állt meg csodálkozva, szinte lenyűgözve már a debreceni főutcán, s fényképezte, nézegette a piros tulipánerdőt. A virág olyan ünnepi köntöse utcáinknak, tereinknek, amelynél szebbet, szívet-lelket gyönyörködtetőbbet szinte elképzelni sem lehet. Most, hogy végre már itt a tavasz, s minden reményünk megvan rá, hogy köztünk is marad, alig várjuk, hogy a virágok is megjelenjenek. Most is jó sétálni a tavaszi napfényben, de mennyivel szebb lesz, ha utcáinkon piroslik, sárgálik majd az egymáshoz hasonló kelyhes tulipán, s a kék agregátum, a számtalan színben pompázó oroszlánszáj, a sokszínű petúnia, a tűzpiros szalvia és a többi színpompás virág megcsodálása is miénk lehet, örömet szerzhet és szerez számunkra.

A Debreceni Kertészetben már kidugták kis fejüket a földből a palánták, s ezer számra nőnek, növekednek, s várják, hogy kikerüljenek az utcákra, terekre, parkokba, az ablakok, erkélyek virágládáiba.

Még csak meg-meglibbentette hajunkat a tavaszi szél, még csak vendég volt a tavaszi napfény, amikor a kertészetben jártunk. De a virágok, a meglehetősen között, a palántaerdőt látva már megfellebbeztünk a kinti világról, s a tavaszt hittük, láttuk, éreztük... S örömmel hallottuk, hogyan készül a kertészet a tavaszra:

— Tavaly sem vártuk kevés palántával a tavaszt, negyedmilliónyit neveltünk, de az idén még százézerrel több, tehát összesen háromszázötvenezer palánta van a földben, amelyek arra várnak, hogy amikor itt az ideje, a várost díszítsék, a tavaszt, a nyarat hirdessék — mondotta Torkos László üzemegységvezető.

— Milyen virágokban gyönyörködhetünk majd?

— Szinte felsorolhatatlan. Tavaly is sokféle volt, az idén még többet szeretnénk. Agregátum, oroszlánszáj, begónia, szalvia, petúnia, a bársonyvirág a sárga legkülönbözőbb árnyalataiban a citromsárgától a narancssárgáig, verbénia fehér, piros, s a régebbi fajták nemesített kerti változatai mind-mind itt vannak a palánták között.

— Mikor ültetik ki ezeket a palántákat?

— Május végétől kezdődik meg a kiültetés — válaszolta kérdésemre Torkos László.

— S a Vörös Hadsereg útja, a „tulipános” utcánk olyan szép lesz az idén is, mint tavaly?

— A tulipánok földben vannak, az előző évben kerültek kiültetésre, s tavasszal nyílnak majd. Reménykedünk benne, hogy nem sokat tapasztalunk össze, mert bizony azt már pótolni nem lehet. A parkosítók most már bontogatják a földet, segítik a kis növény napvilágra jutását.

Még hó volt, amikor már több helyen az előző pár órány meleg napfény kicsalogatta a tulipánokat, s két-három centis kis fejüket kidugták a földből. De a legtöbb tulipán most ébredzik álmából.

Mint elmondták, ősszel több mint huszoneezer tulipánt ültettek ki, s ha az időjárás is úgy akarja, április végére már ékítik, díszítik, szépítik ismét az utcákat, parkokat.

Aki a virágot szereti — rossz ember nem lehet — mondja a közmondás, s ez bizonyára így is van, hiszen nem lehet jó ember az, aki a kicsiny, törékeny, védekezésre képtelen virágot letaposza, összetöri, megöli... S milyen kopár, milyen csúnya lenne a világ, a város virág nélkül... Sokszor eszébe kellene jutni ennek a néhány embernek, akik nem gondolkozva, a parkokon át rövidítik meg útjukat! Hiszen, mint a kertészetben is elmondták, ha az ősszel kiültetett kis tulipánhagymákat összetaposás, azok már tavasszal pótolhatatlanok, s egy-egy ki nem bújó tulipán a rongálókat védolja majd üresen maradt helyével.

De hogy a debreceniek általában szeretik a virágot, azt bizonyítja az is, hogy nemcsak a parkokban gyönyörködnek a padokon ülve, nemcsak az utcai virágágyakat nézegetik mosolygós arccal, hanem a virágboltokban is egyre nagyobb a vásárlók száma, akik otthonukat szépítik, teszik kedvesebbé virágokkal.

— A virágüzletek mennyi virággal várják az idén a vásárlókat? — kérdeztem meg Torkos László üzemegységvezetőt.

— Szálas és cserepes virágokból egyaránt nagy mennyiség lesz az idén az üzletekben. Amerikai szegfű például kétszázötvenezer száznál is több lesz a boltokban ez évben. Cserepes növények közül csak a legnagyobb mennyiséget sorolom: ciklámen ötezer cserep, hortenzia szintén ötezer cserep, primula tízezer cserep, tulipán, játszint ugyanennyi, s a különböző levélzöldekből is több tízezer cserepnyi között válogathatnak majd a virág-szeretők, virágvásárlók — válaszolt Torkos László, aztán egy újdonságot is elárult:

— Ősztől kezdve egy érdekességet is kínálnak majd az üzletek: a miniciklámen. Bizonyára sokan megszeretik, megkedvelik majd ezt a kedves kis virágot, amelyet az NDK-ból kapunk.

— A már hagyományossá vált virágkarneválra hogyan készül a kertészet? — folytattam a kérdésgépet.

— Íme a válasz:

— A karneválra a növényházakban már előkészítettük a magvakat az elvetéshez, ami körülbelül március végén meg is történik. Nagyon sok virágunk lesz. A sokszínű, szép kis öszirózsából háromszázötvenezernél is több szál „készül” a vi-

rágkarneválra, a díszítésnek nagyon kedves sárga bársonyvirágból is körülbelül annyi lesz, mint az öszirózsából. Egynyári szegfűből ötvenezer, s vegyesen egyéb virágokból kétszázötvenezer szál „vár” majd a karneválra. Így összesen több mint egymillió szál virágot szántunk az idén is a virágkarneválra.

Beszélgetésünk aztán ismét viszakanyarodott a városra, a város utcáinak, parkjainak szépítésére, azt is elmondta Torkos László, hogy a háromszázötvenezer palántából a „Tiszta és virágos Debrecenért!” mozgalomban részt vevő lakosoknak is jut. Akik tehát ablakaikat, erkélyeiket virággal díszítik, és ezzel a várost is szépítik, vásárolhatnak a palántákból majd.

— Amikor az egy nyári növények elvirítanak, akkor egy második virágdíszít kap a város — mondotta Torkos László, a fehér, sárga, kék, sokszínű árvcáskából, a százszorszépekből és a tulipánokból kétszázötvenezer darabot ültetnek ki majd az idén. A Vörös Hadsereg útján, ahol mindenki megszokta már a tulipánt, ősszel mintegy hatvan ezer darab kerül elültetésre, s Hollandiából importáltuk hozzá a legjobb fajtákat az elképzelhető legegyszerűbb színekben.

— Még hadd mondjam el — fűzte hozzá Torkos László —, hogy ötvennyé fele egynyári virágot ültetünk ki, s elképzeléseink szerint sokkal színesebb lesz a kiültetés, mint eddig, mert a palántákat már eleve úgy csoportosítjuk, hogy még jobban kihozzák a színeket, hogy még pompásabb képet alkossanak.

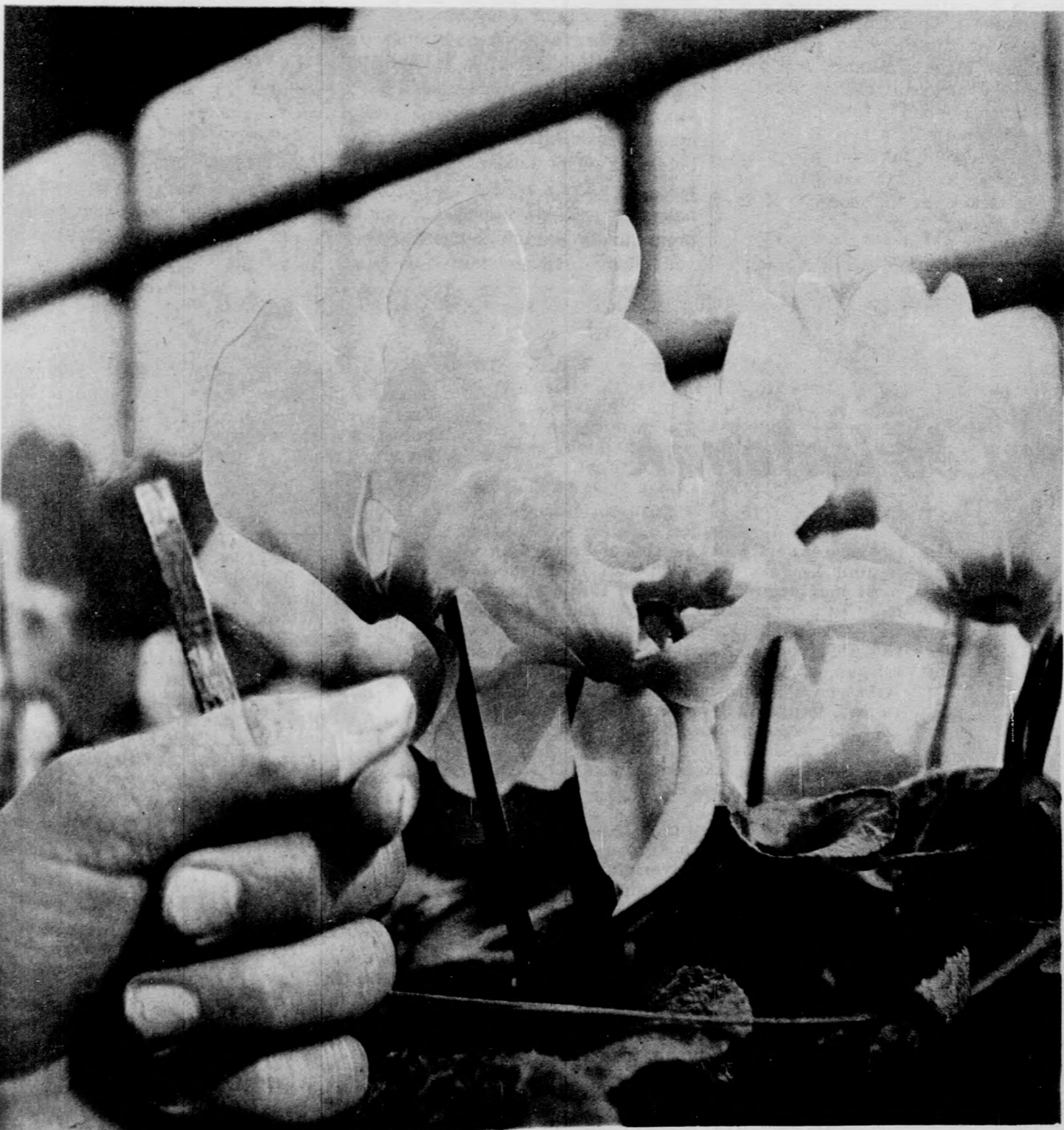
A kertészetben a sokezer kicsiny zöld palántácska nap mint nap növekszik, s várja, hogy mielőbb díszes legyen a városnak, az utcáknak, a parkoknak, a tereknek. Közéledik az idő, amikor a főutca padjain napozgatva gyönyörködhetünk a tarka virágerdőkben, amikor a parkok ismét színes foltjai lesznek a városnak, amikor a Vigadó fasor szalviái piros színükkel messze virítanak, s csalogatják majd a sétálókát.

Megjött a tavasz, bontogatják rügyeiket a fák, kibújnak a földből a kis virágok, nyújtogatják leveleiket a palánták, s megint újra itt lesz a virágos szép évszak. S a napfény, a virágok megszépítik az életet, kedvesebbé, jobb kedvűvé teszik az embereket. Érdemes azt a szép virágos várost szeretnünk és érdemes szépességét őrizni, védeni, óvni is majd.

Juhász Judit

Város

Virággal

KURKÓ GYÁRFÁS: NEHÉZ KENYÉR

Kurkó Gyárfás, a romániai magyar munkásmozgalom jelentős alakja, inkább politikusként ismeretes, mint íróként. Egyetlen szépirodalmi alkotása, amely először 1949-ben jelent meg Bukarestben, 1970-ben második kiadásában látott napvilágot. A regény társadalmi indítási, azoknak a műveknek a sorába tartozik, amelyek jórészt a baloldali mozgalmak hatására dokumentumszerű erővel és hitelességgel tárják fel a dolgozó nép életét, helyzetét, mint Szilágyi András Új pásztorja, Nagy István írásai, melyek a munkásság, Kovács György regényei, melyek a parasztság világát tárják elénk, vagy éppen Káhána Mózes Megíratlan könyvek c. önéletrajza, mely egy békési zsidó család életében és sajátos sorsában a harcos proletárra fejlődés útját mutatja be. S így mintha Móríc Zsigmondhoz s a két háború között Magyarországon kialakult szociográfiai irodalomhoz, a Veres Péterék munkásságához is csatlakoznék.

Kurkó regénye egy szegény csikszentdomokosi székely család életét és benne saját sorsát rajzolta meg az első világháború előtt, alatt és után, kb. 1924-ig, saját maga elindulásáig, hogy ipari tanuló legyen a városban, Csikszeredében. S mint-ha Böződi „Székely bánja” c. tanulmányának kívánna szépirodalmi illusztrációja lenni vagy Tamási „Tündéri székelység”-ének ellenpárja, egy szinte embertelen küzdelmek között élő családot és falut állít elénk, ahol az élet látásától vakulásig való harc a földdel, az elemekkel a mindennapi betevő falatért, s ahol a küszködő, szenvedő emberekre még egy embertelen hatalom, s kizsákmányolás súlya is nehezedik, s ahonnan még az ipari tanulóvá való emelkedés is elérhetetlen álomnak tűnik.

Talán ez a kissé téziszerű beállítás, a tudatos szociológiai szempont az oka, hogy a munkán végig valami illusztratív jelleg érzik. Ez azonban semmit sem von le a részletek dokumentumszerű vagy írói hiteléből. Kurkó nem túlozza, csak megmutatja a dolgokat, még ped' g úgy, hogy megeleveníti, életre kelti őket, főleg leggyakrabban használt írói eszközeivel, a beszélgetéssel. Ennek révén az egész mű valami eleven-séget, drámai jellegét kap. De a szociográfiai mozzanatok túl az egész írásnak erős néprajzi jellege, értéke is van. Egy székely falu első világháború körüli életének sok-sok mozzanata elevenedik meg előttünk, a katonai bevonulás „szertartása”, földművelés, pásztorkodás, erdőlés módjai, szokásai, a nép gondolkodása, dalai stb. E tekintetben olyan ez a könyv, mint Móríc Boldog embere, mely a háború előtti alföldi falu életét zárja kristályába.

Ehhez az etnografikus oldalhoz, de az előadás „beszélgető” jellegéhez is, tartozik az, hogy a mű elejétől végig hibátlan szépségű, hiteles, következetes, gyönyörű székely népi nyelven van írva. S itt is mintha a talajt látnók, melyről Tamási sugárzó szépségű, szívárványos pompájú nyelve fölivel.

Ezek a sajtósági tesztek azt, hogy a könyvek agitív értékén túl sok más mai erdélyi és magyarországi társával együtt van valami megörzítő, megörökítő jellege, mellyel gyorsan változó, hamar múltó világunkat átadják a jövőnek. Ebben viszont mintha a régi erdélyi emlékirók sorait folytatná Kurkó Gyárfás hasonló írású társaival együtt, más, maibb módon.

Toth Béla

BOGOMIL RAJNOV:

Utak a semmibe

Súlyos beteg fekszik egy kórház elkülönítő szobájában. Betegségéből azonban felépülhet.

Magányában átvonul előtte egész élete. A gondolatfolyamok összefolynak és keverednek. Gyermekkori élmények és csatkozások, szerelmek, törekvések, kudarcok, nők, férfiak merülnek fel emlékezetében. Telnek a napok, csupán az orvosi vizitek és gyermekjei megjelenése a kórház kertjében szakítják meg gondolatai áramlását.

De minden felmerülő élménye, gondolata mögül újra meg újra felbukkan előtte életének fő problémája. Mit csináljon, ha felépül? Írja meg a könyvet, amelyen oly sokat dolgozott, és amelyetől oly sokat vár, vagy a biztonságos élet kedvéért továbbra is mondjon le megírásáról? A dilemmából nem tud kivergődni. Még súlyosabbá teszi vergődését, hogy könyve és témája szembenáll a dogmatikus szem-

lélettel. Ahogy telik az idő, mind jobban erőt vesz rajta a reménytelenség. Lassanként megbomlanak, szétfoszlanak a kötelek, amelyek tudományos munkájához, meg nem írt könyvéhez, szerelméhez, munkatársaihoz, gyermekeihez, az élet-kezdéséhez és erdejéhez, amit kislánnyal szereztek neki, elfogyassza.

Út a semmibe... Dráma jelenettel fejeződik be. A két kislánynak sikerül kijáratnia a szigorú ellenőrzést, belépődik a kórház kertjébe. Boldogan oszonnak apjuk nyitott ablaka alá. Feltűnik egy férfi, a falakat permetezi. Felkiáltanak hozzá. Nem hallja, tovább permetez... Bogomil Rajnovot eddig főleg kémkalandregényeiből ismertük. Ezzel a könyvével új oldalról mutatja be az Európa Könyvkiadó a magyar közönségnek. (Modern Könyvtár.)

Gr.

SZABÓ LÁSZLÓ • KISVÁROSI UTCA

„Szóljatok, szép szavak!”

Az amatőr színpadi mozgalom országos bemutatkozása

A Színjátszók Országos Bemutató Színpadának előadásai, az egri karneválok, az irodalmi napok, pódiumfesztiválok, színpadnapok, valamint viták, konferenciák, tanfolyamok, szakmai bemutatók hosszú sora előzte meg a műkedvelő színjátszó együttesek ez évi országos bemutatkozását. Március első napjai és június közepe között közel hatszáz együttes áll a zsűrik elé, a Szóljatok szép szavak című vetélkedő keretében, bizonyítva felkészültségét, művészi színvonalát. A megyék legjobbjai öt területi döntőn találkoznak — Győr, Kaposvár, Eger, Szentes, Budapest mellett ezeket a feladatokat —, s az itt is legsikeresebben szereplő csoportok kerülnek tovább az országos döntőbe, ahol öt együttes verseng a helyezésekért. A fődíj: egy mű-

velődési autó, amelyet a győztes megye tájoló csoportjai kapnak a színházak által nem látogatott területek műsorellátására. Valamennyi megye értékes jutalmat ajánlott fel a kiemelkedő műsorok díjazására, s azok az együttesek, amelyek nem kerülnek be a területi döntőbe — ha egyébként műsoraik rangosak, művészi értékűek — meghívást kaphatnak a pódiumfesztiválra vagy a balassagyarmati irodalmi színpadi napokra. A rádió már a területi döntőket közvetíti (fő műsoridőben, vasárnap délelőttönként), így az egész ország nyilvánossága előtt bizonyíthat az amatőr színpadi mozgalom: hol áll ma, mennyit fejlődött az utóbbi években, milyen mondanivalója van a társadalom számára, hogyan szórakoztatja, neveli közönségét?!

nőtt szavai, játszik, szerepet alakít — tehát írók gondolatainak tolmácsolásával művelődéspolitikai küldetést teljesít. Az ország egyes területei természetesen más-más képet mutatnak, s a nevezési lapok száma bizonyos fokig jelzi, hogy melyik megyében hogyan kísérték figyelemmel ezt a régi, de mindig megújuló mozgalmat, hogyan támogatták, segítették eddig a csoportokat. Pest megye például 54, Szabolcs 43, Borsod 38 csoport jelentkezését közölte, de akad olyan megye, ahol csak négy együttes vállalja ezt a hasznos, szép játékot.

Milyen bemutatókat láthat a közönség?

A játékszabályok a rádió adás-idejéhez igazodtak, így egy-egy csoport kb. 25 perces időtartamú műsorral léphet a közönség és a zsűri elé. Ezen belül láthatunk — s az elődöntőtől kezdődően a rádióban hallhatunk — egyfelvonásosokat és dramatizált novellákat, népi komédiákat és szatirikus műsorokat, drámarészleteket és dokumentumjátékokat, rádiódrámákat és versekből szerkesztett műsorokat. A nevezési lapok közt tallózva igen sokszínű, gazdag irodalmi, drámai anyag akad kezünkbe. Egy Somogyi megyei csoport például Brecht: Aze óceánrepülő című rádiójátékát, egyik jeles bányászegyüttesünk a veszélyeztetett helyzetben levő gyerekekről készített dokumentumjátékot mutat be; a Csongrád megyei együttesek műsorainak írói közt Thomas Mann, Radnóti, Mócsár Gábor, Illyés Gyula, Déry Tibor, Órsi Ferenc nevével találkozunk; a pécsi és a Baranya megyei csoportok nevezési lapjaikról műfajokat írtunk ki: oratorikus színjáték, irodalmi riport, pódiumjáték, komédia egy felvonásban, szatirikus összeállítás... A fellépő együttesek köre is hasonlóan széles. Pódiumra állnak kis községek és nagy üzemek csoportjai, diákszínpadok és honvédségi alakulatok színjátszói, fiatalokból, s idősebbekből álló együttesek.

A csoportokat fenntartó művelődési intézmények, az üzemek, az iskolák, a tanácsok támogatása, az erkölcsi és anyagi „ráfördítés” mindenképpen megtérül, nemcsak az esetleges díjakban, hanem a nemes szórakozásnak hódoló kollektívák megszilárdulásában, művészi színvonaluk fejlődésében, a közönség jobb műsorellátásában.

Bicskei Gábor

Az előzetes tapasztalatok biztatóak

Az elmúlt évben megrendezett országos és tájleltű bemutatott azt jelzik, hogy a mozgalom tovább frissült, új közéleti töltésű mondanivalók közlésére vállalkozik. A legnagyobb hagyományokkal rendelkező központi együttesek művészi színvonalát sokat fejlődött, s ez elsősorban a témaválasztásra, a rendezői munkára, a színjátszók színpadi beszédtechnikájára vonatkozik, míg a csoportok mozgáskultúrája — még a legjobbaké is —

sok javítanivalót kíván. A hatszáz nevező csoport természetesen nem áll azonos színvonalon, de az elmúlt években tapasztalhattuk, hogy kis, rosszabb körülmények közt dolgozó együttesek is megelőzheték a több éves múlttal rendelkező csoportokat. A verseny tehát ma még teljesen nyílt, sportnyelven szólva: többesélyes. A nevező együttesek számára azonban önmagában is sokat jelent. A hatszáz színjátszó közösségben közel 10 000 fiatal és fel-

színű kis köpeny egy-kettőre elkészült. Másnap reggel Hoan vitte le a patakhoz, s boldogan nyújtotta Maynak.

— No, rajta! Vedd csak fel!

A kislány szót fogadott.

— No, mit szólsz hozzá? Szép? Tetszik?

Hay kissé értetlenül, de boldogan simított a végig ujjacskaival a zöld színű anyagot.

— Nagyon tetszik...

— Ezt a mi katonáink varrták neked, Hay. Ajándékba. Örülsz neki?

A kislány gyors mozdulattal vette le a magáról a köpenyt, és a szakács felé nyújtotta.

— Tessék. Visszaadom.

— Visszaadod?! És méirt. Miért nem fogadod el az ajándékunkat? Jó szívvel adjuk, hidd el!

— Anyukám azt mondta, hogy idegentől semmit sem szabad elfogadni!

— No, de hát mi nem vagyunk idegenek — terítette vissza Hoan Hay vállacskaára a köpenyt. — Mondd meg a mamádnak, hogy ez a katonák ajándéka, s meglátod, még ő is örülni fog neki!

... E naptól kezdve a katonák hajnalonként és késő délutánonként felváltva jártak le a vízért a patakhoz, hogy találkozzanak a kislánnyal. Hay mindig örömmel állt meg, s újságolta el a vele történeteket:

— Ma egy új éneket tanultunk!

— Ma tizest kaptam olvasásból!

— Ma én rajzoltam a legszebb körtéket!

— Otthon én mindig segíték anyukának, s már rizst is tudok főzni!

... Az egyik napon aztán mégis hiába vár-

ták a tüzezek az ösvényen Hay-t. Vajon mi történhetett? Egyre lesték, távcsővel figyelgettek a domboldalt, ám a kislány még déltájban sem mutatkozott. És még később sem. A katonák gondolataikba merülve aggodalmaskodtak. Beteg lenne?... Vagy talán az éjszaka a repülők, amelyek arra jártak...?

Alkonyat után Hoant küldték le a faluba, hogy járjon végére a dolognak.

„Bizonyára csak beteg. Bizonyára csak beteg” — hajtogatta egyre magában a szakács, s futva tette meg az utat a faluig. Amint azonban kibukkant az erdőből, megtorpant. Borzalmas látványt fogadta. Lerombolt, füstölgő, vagy még égő házak meredeztek esetlenül a semmi felé. Az egyik ház romjai között egy hajlott hátú öreg néni keresgélte-kutatott valami, vagy valaki után.

— Nénike — szólította meg Hoan az idős asszonyt — ezeket a házakat itt az éjszaka bombázták le?

— Igen. Persze — tekintett feléje gyanakvóan a néni. — Ki vagy te?

— Egy a katonák közül. Errefelé van az állásunk... És mondd csak... a Hay-ék háza... az is leégett?

— Le. Teljesen porig égett... A család az elmenekült...

S a néni lassan, fájdalmasan, vontatosan kezdett beszélni az elmúlt éjszakáról, a repülők megjelenéséről, a bombázásról, Hay sebesüléséről... Hoan meg csak állt, állt, s szinte kővé meredve hallgatta a fájdalmasan koppanó szavakat.

— Csak nem rokona vagy a családnak? —

kérdezte végül az asszony, s Hoan csak éppen mormogott valamit válaszkeppen. Mire a néni vállalkozott rá, hogy elvezeti az erdőbe, s megmutatja neki Hay-ék rejtékhelyét.

A kunyhó az erdő sűrűjében állt, nem is olyan messze a falutól.

A sebesült kislány — akit éppen etetett az anyja a katonai belépésekor — rögtön észrevette és felismerte Hoant. Szólni is akart valamit mindjárt, de csak az ajka mozgott, hang nem jött ki rajta. Látszott a gyereken, hogy rettenetesen szenved, s hogy magas láza lehet. Csupán a szeme égett-ragyogott olyan tisztán, okosan, mint azelőtt mindig. Hay feje mellett ott hevert az ismerős iskolatáska, s egy darabka zöld színű anyag.

— Elégett... — súgta szinte alig hallhatóan a kislány.

— Annyi baj legyen! — próbálta vigasztalni Hoan. — Majd varrunk mi neked egy újat... S az még szebb és jobb lesz, mint amilyen ez volt!...

... Másnap reggel, amikor ellenséges lökhaj-tásos gépek jelentek meg a horizont felett, a „H” tüzerűteg katonái még gyorsabban és pontosabban irányították fegyvereik csőveit a közel-ledő célpontok felé. A katonák szemében és szívében még inkább fellángolt a gyűlölet, s a legelső sortűz után máris zuhanni kezdett egy repülőgép. A gyilkos vasmadár pillanatok alatt a földbe fúródott, s a tüzezek állásától nem is olyan messze robbant szét százezer, millió darabra...

Fordította: Kreszmáry László

